

AGROSENS

Agrometeoroloji ve Uzaktan Algılama Destekli Tarımsal İzleme Bülteni

MAYIS, 2025/2

SAYI: 55

UYDU VERİLERİYLE BİTKİ GELİŞİMİ

NDVI, ASI ve FPAR
verileriyle illere
göre bitki gelişimi
ve stres durumu analizleri

SAHADAN GÖZLEMLER VE DEĞERLENDİRMELER

Farklı bölgelerdeki tarla ve
bahçe bitkileri sahada
gözlemler, gelişim durumu
değerlendirmeleri

İKLİM VE SU DURUMU

Mayıs ayına ait
yağış, sıcaklık ve su yeterliliği
analizleri, kuraklık riskine dair
özetler

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Coğrafi Bilgi
Sistemleri ve Uzaktan Algılama Araştırma Merkezi

BÜLTEN HAKKINDA

Agrometeoroloji ve Uzaktan Algılama Destekli Tarımsal İzleme Bülteni
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Toprak Gübre ve Su
Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü- Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan
Algılama Merkezi'nin hazırladığı aylık bir yayınıdır.

ANALİZ ve RAPORLAMA

Dr. Hakan YILDIZ

Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü- CBS-UA Merk. Başk.

Z.Y.M Belgin ALSANCAK SIRLI

Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü- CBS-UA

Hrt. Müh. Serhat YILDIZ

Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü- CBS-UA

ARAZİ GÖZLEMLERİ ve YORUMLAR

İç Anadolu Bölgesi Tarla Bitkileri Gözlem ve Raporlama

Dr. Murat BALABAN -Tarla Bitkileri Merk. Araşt. Ens. Yetiştirme Tekniği

Dr. Baran ARAS -Tarla Bitkileri Merk. Araşt. Ens. Yetiştirme Tekniği

ZYM. Metehan Eyyüp ŞENGÖZ -Tarla Bitkileri Merk. Araşt. Ens. Yetiştirme Tekniği

Trakya Bölgesi Tarla Bitkileri Gözlem ve Raporlama

Dr. Cantekin KIVRAK

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Dr. Gülsüm KURT

Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Bahçe Bitkileri Gözlem ve Raporlama

Dr. Doğan DOĞAN -TAGEM/ Bahçe Bitkileri Dairesi Başkanlığı

GENEL DEĞERLENDİRME

Mahmut Sami ÇİFTÇİ

Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürü

İLETİŞİM

E-posta: hakan.yildiz@tarimorman.gov.tr

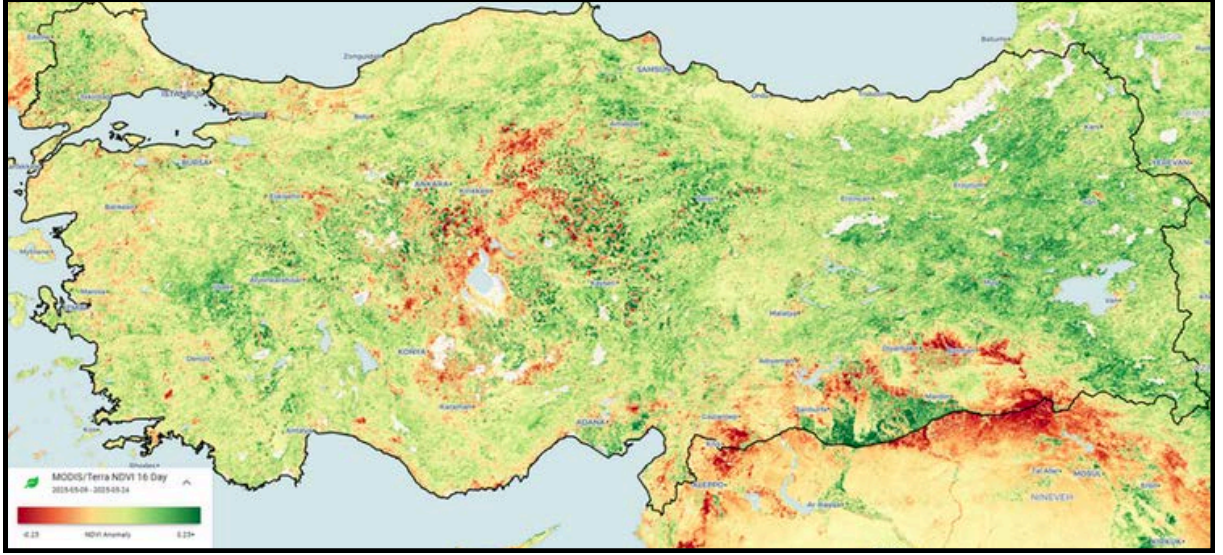
Adres: Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Gayret, Fatih Sultan Mehmet Blv. No:32, 06170 Yenimahalle/Ankara

İÇİNDEKİLER

1. UZAKTAN ALGILAMA İLE BİTKİ GELİŞİMİNİN İZLENMESİ -----	4
1.1. İLLERE GÖRE NDVI GRAFİKLERİ -----	5
1.2. TARIMSAL STRES İNDEKSİ (ASI) -----	11
1.3. FOTOSENTETİK AKTİF RADYASYONUN FRAKSİYONU (FPAR) -----	12
1.3.1. İLLERE GÖRE FPAR GRAFİKLERİ -----	13
1.3.2. TARIMSAL ÜRÜN UYARI MATRİSİ -----	19
2. İKLİM DEĞERLENDİRMESİ -----	21
2.1. YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ -----	21
2.2. SICAKLIK DEĞERLENDİRMESİ -----	23
3. SU YETERLİLİK İNDEKSİ -----	26
3.1. 2025 YILI İLE UZUN YILLARA GÖRE KARŞILAŞTIRMA HARİTASI -----	26
3.2. GEÇEN YIL İLE KARŞILAŞTIRMA HARİTASI -----	27
4. NİSAN AYI SAHADAN BİTKİ GELİŞİM DEĞERLENDİRMELERİ -----	29
4.1 İÇ ANADOLU BÖLGESİ TARLA BİTKİLERİ GELİŞİM RAPORU -----	29
4.2 TRAKYA BÖLGESİ TARLA BİTKİLERİ GELİŞİM RAPORU -----	39
4.3 BAHÇE BİTKİLERİ GELİŞİM RAPORU -----	44
5. ÖNEMLİ GELİŞMELER -----	46

1. UZAKTAN ALGILAMA İLE BİTKİ GELİŞİMİNİN İZLENMESİ

Şekil 1.1. NDVI Anomali Haritası – Türkiye Geneli (Mayıs 2025)

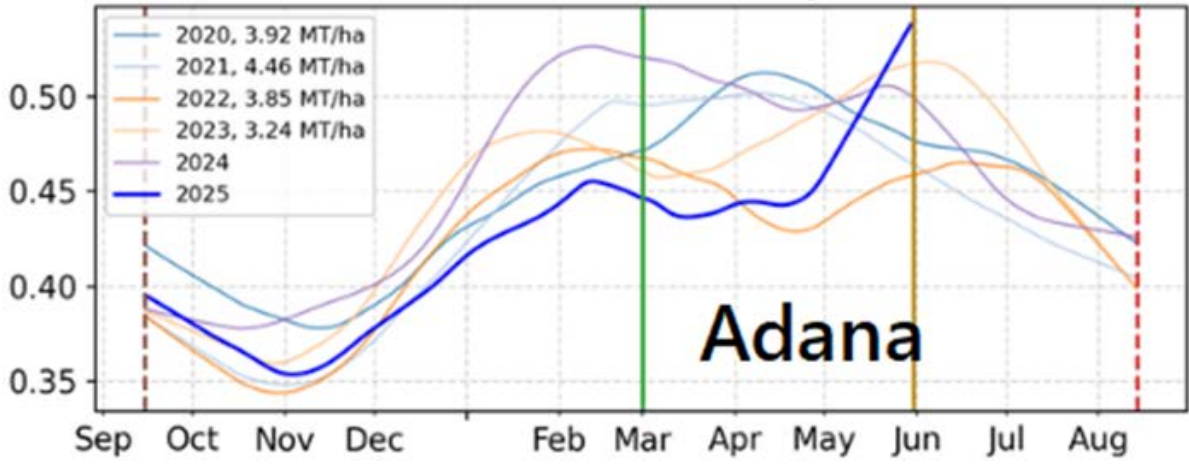
Uydu görüntülerinden elde edilen NDVI verileri, iklim şartlarının bitki örtüsü üzerindeki etkisini gösteren en önemli verilerden biridir. Vegetasyon canlılığı genellikle yağış miktarıyla ilişkilidir. Yağış miktarı arttıkça vegetasyon canlılığı da artmakta, bu da NDVI değerlerinin yükselmesine neden olmaktadır. Artan vegetasyon ve NDVI değerleri, izlenen ürünlerin veriminin de artacağını göstermektedir.

Haritada sarıdan koyu kırmızıya doğru renkler uzun yıllar ortalamasına (normal) göre vegetasyon canlılığında azalmayı, açık yeşilden koyu yeşile doğru renkler vegetasyon canlılığında normale göre artış olduğunu göstermektedir (Şekil 1.1).

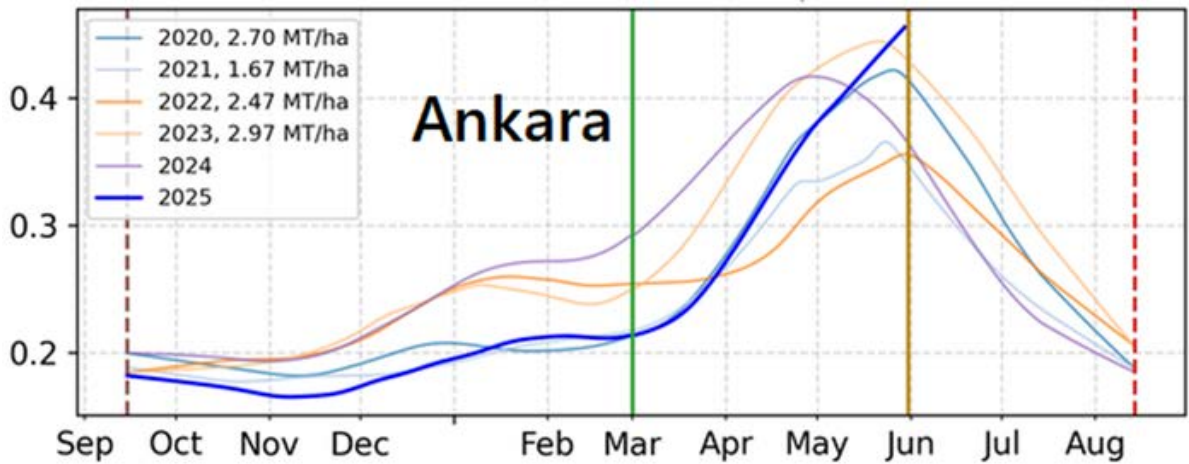
**NDVI DEĞERİ, ADANA, ANKARA VE EDİRNE'DE MAYIS
AYINDA DİĞER YILLARIN ÜSTÜNE ÇIKMIŞTIR.**

1.1. İLLERE GÖRE NDVI GRAFİKLERİ

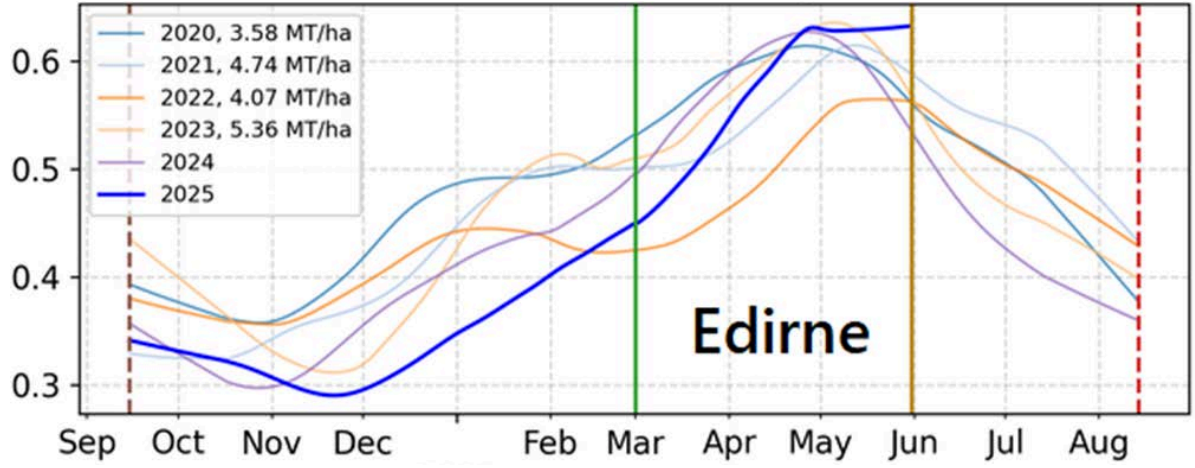
Aşağıda il bazında altı yıllık ve güncel NDVI grafikler görülmektedir. Eylül ayından Haziran ayının başına kadar olan NDVI değerlerini gösteren eğriler ile her bir yılı (2020-2025 arası) bir renk temsil etmektedir. Buna göre koyu mavi çizginin temsil ettiği 2025 yılı Mayıs ayı NDVI eğrilerine göre Adana, Ankara, Hatay, Konya ve Şanlıurfa'da diğer yıllardan daha düşük bir vejetasyon indeksi görülmektedir. Edirne, Tekirdağ, İzmir, Samsun gibi illerde Mayıs ayı yükselişe geçmiştir. Adana, Ankara, Edirne, Manisa, Samsun, Sivas ve Erzurum illerinde Eylül ayından beri son 5 yılın Haziran ayı başlangıcında en yüksek değerine ulaşmıştır.

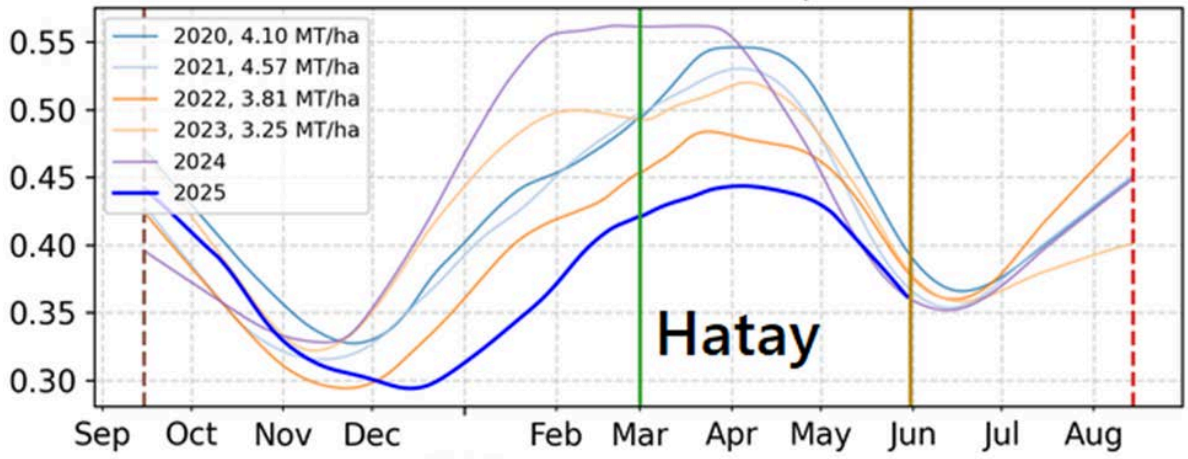
Şekil 1.2. Adana İli NDVI Zaman Serisi – 2020-2025 Yılları Karşılaştırması

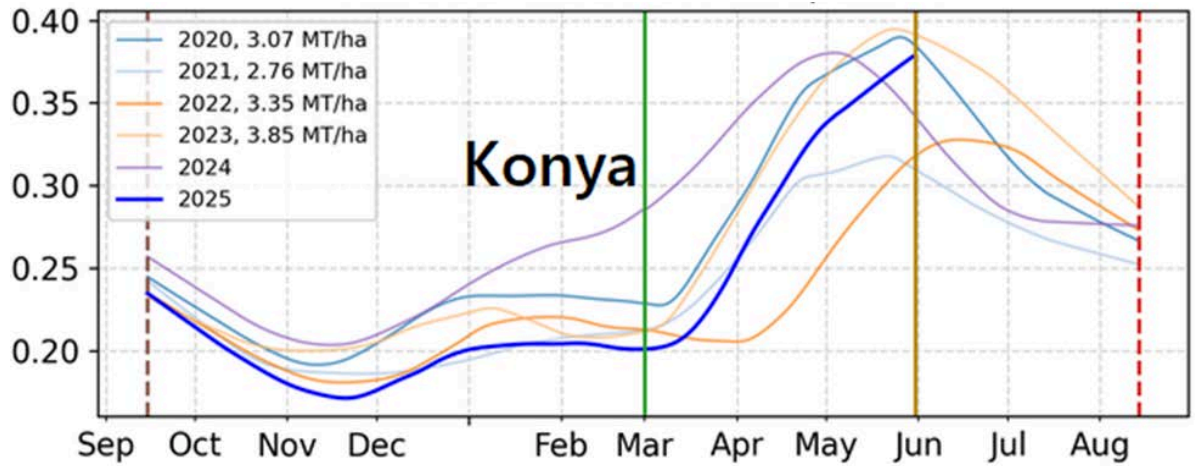
Şekil 1.3. Ankara İli NDVI Zaman Serisi – 2020-2025 Yılları Karşılaştırması

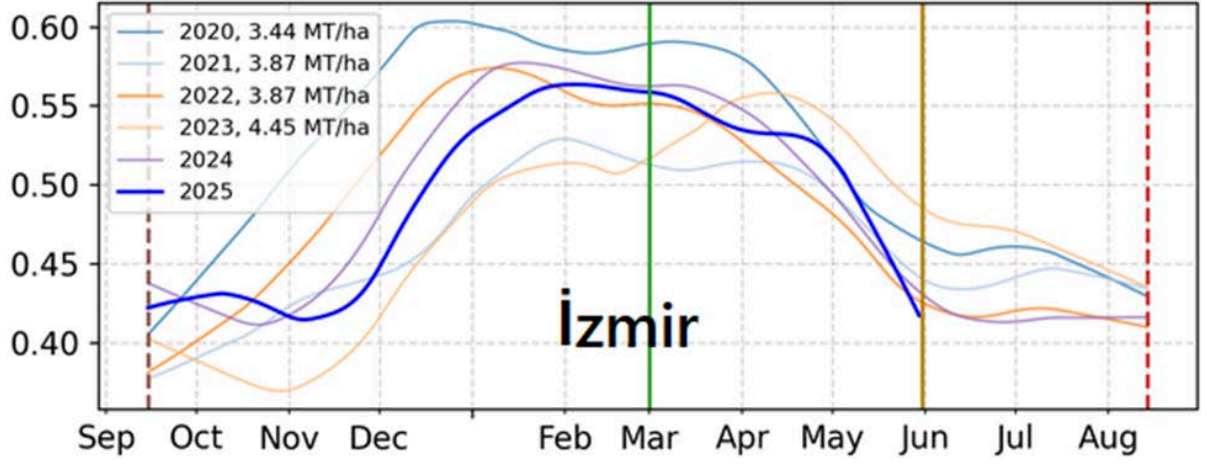
Şekil 1.4. Edirne İli NDVI Zaman Serisi – 2020-2025 Yılları Karşılaştırması

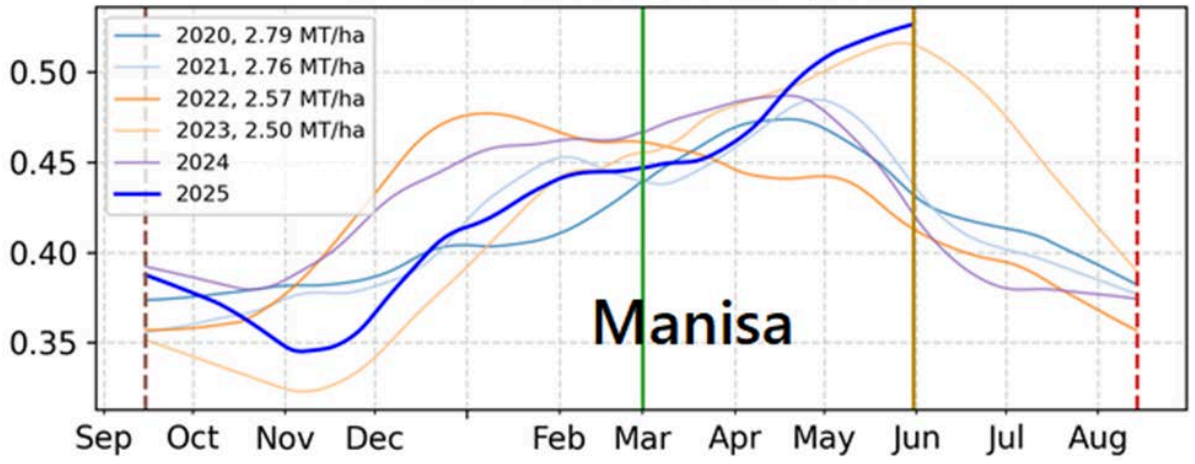
Şekil 1.5. Hatay İli NDVI Zaman Serisi – 2020-2025 Yılları Karşılaştırması

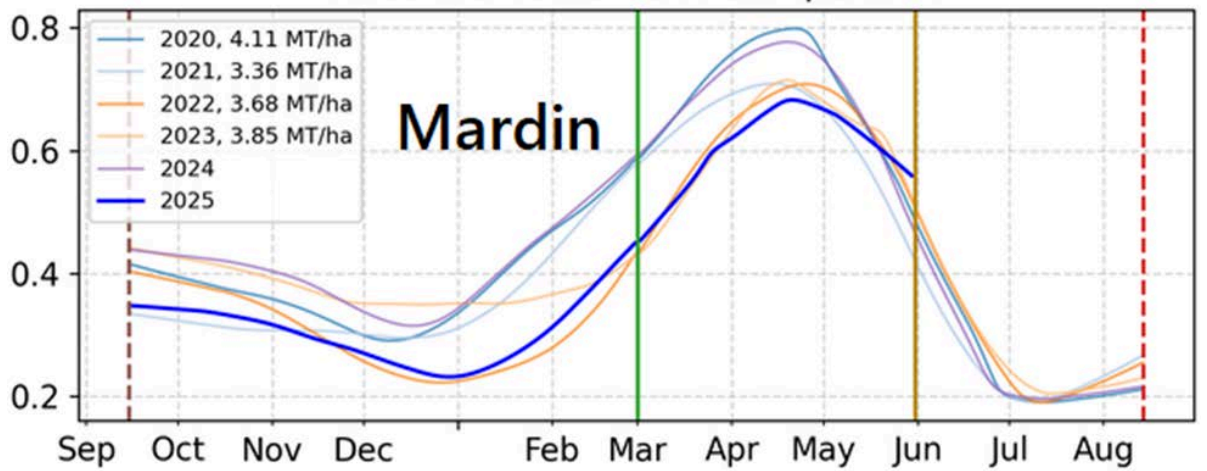
Şekil 1.6. Konya İli NDVI Zaman Serisi – 2020-2025 Yılları Karşılaştırması

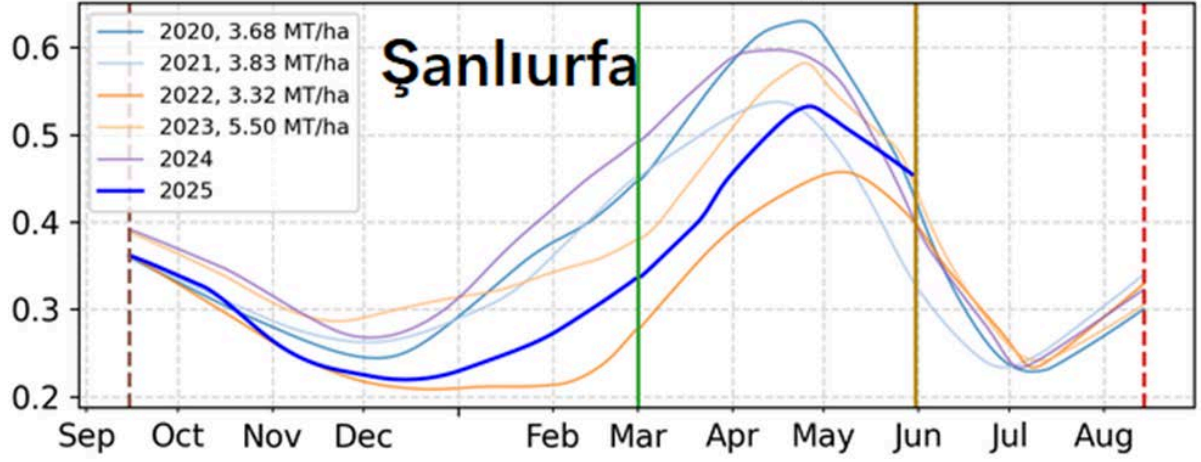
Şekil 1.7. İzmir İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

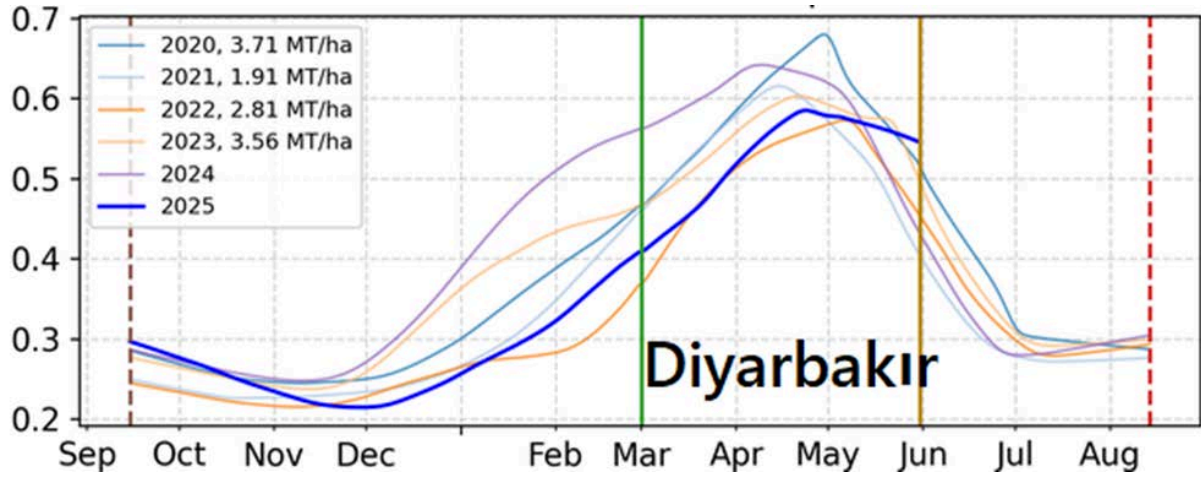
Şekil 1.8. Manisa İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

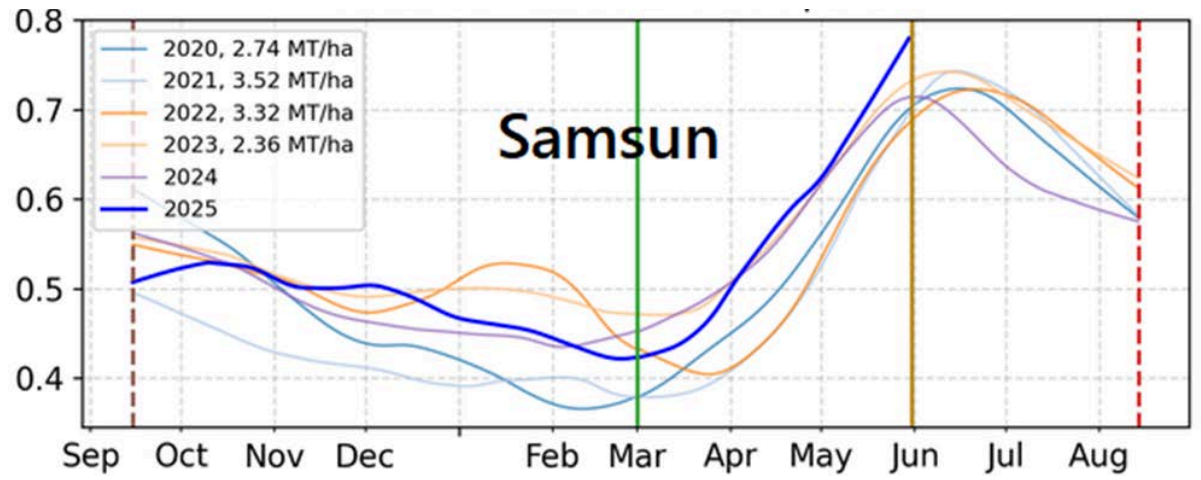
Şekil 1.9. Mardin İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

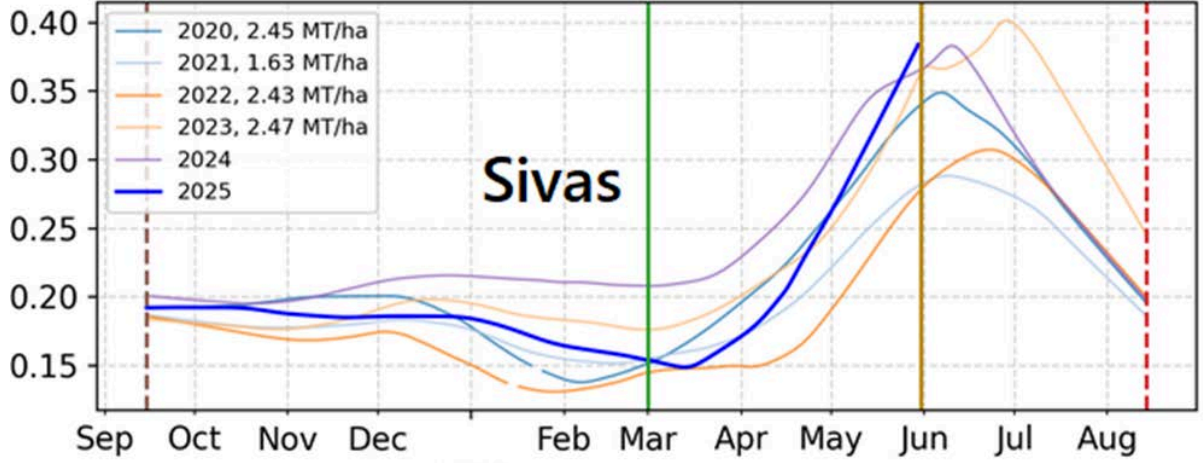
Şekil 1.10. Şanlıurfa İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

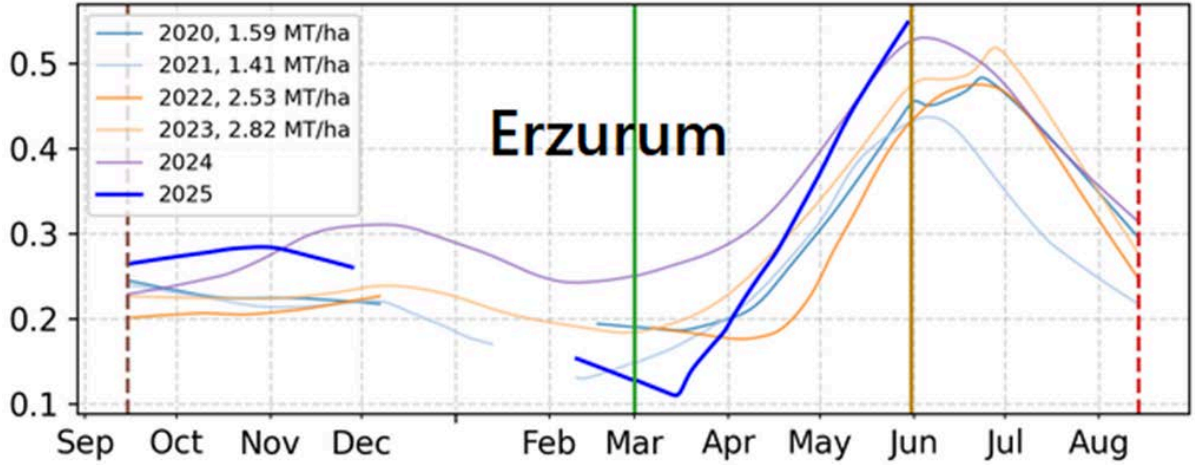
Şekil 1.11. Diyarbakır İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

Şekil 1.12. Samsun İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

Şekil 1.13. Sivas İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

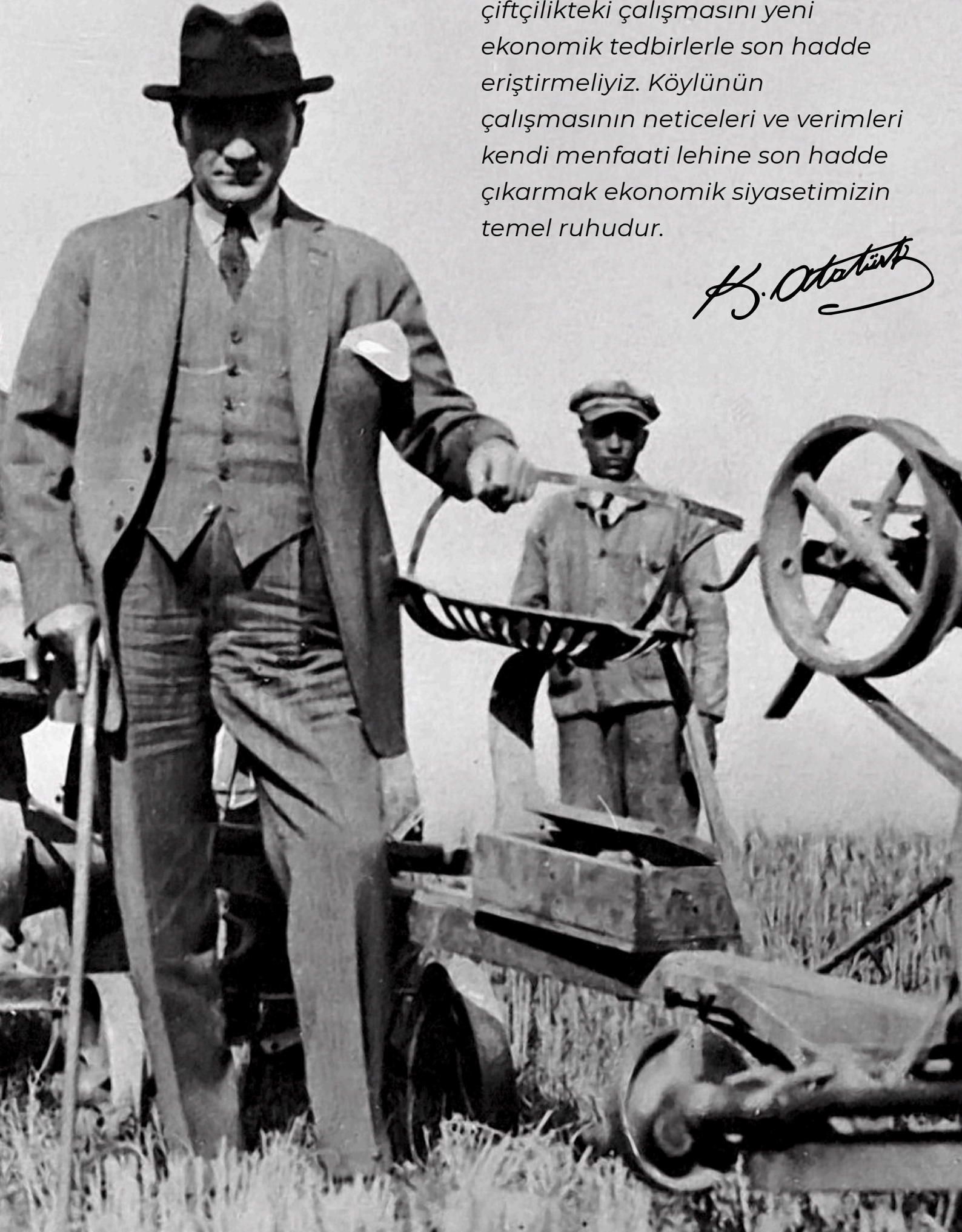

Şekil 1.14. Erzurum İli NDVI Zaman Serisi – 2020–2025 Yılları Karşılaştırması

EFENDİLER !

Milletimiz çiftçidir. Milletin çiftçilikteki çalışmasını yeni ekonomik tedbirlerle son hadde eriştirmeliyiz. Köylünün çalışmasının neticeleri ve verimleri kendi menfaati lehine son hadde çıkarmak ekonomik siyasetimizin temel ruhudur.

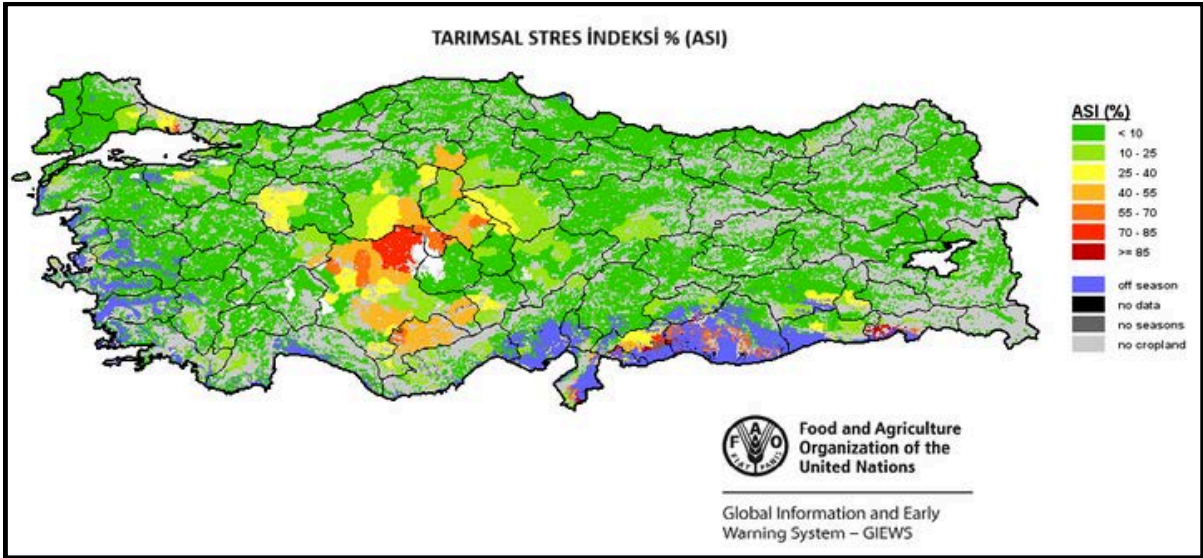
K. Atatürk

1.2. TARIMSAL STRES İNDEKSİ (ASI)

Tarımsal Stres Endeksi (ASI), su stresi (kuraklık) olasılığı yüksek olan ekili arazilerin erken tespitine olanak tanıyan etkili ve hızlı bir göstergedir. Endeks, Bitki Örtüsü Sağlık Endeksi'nin (VHI) tarımsal kuraklık olaylarını analiz etmek için hem zamansal hem de mekânsal boyutta değerlendirilmesine dayanır.

ASI'nin ilk adımı zamansal değerlendirmede, ürün döngüsü boyunca meydana gelen kurak dönemlerin yoğunluğu ve süresi VHI üzerinden piksel bazında hesaplanır. Bu hesaplama sırasında, ürünün her fenolojik (gelişimsel) aşamada su stresine duyarlılığını yansıtan ürün katsayıları kullanılır. Böylece, su stresinin ürün gelişimine etkisi daha hassas biçimde değerlendirilir. İkinci adım mekânsal değerlendirmede, VHI değeri %35'in altına düşen tarım alanlarının oranı hesaplanarak kuraklık olaylarının coğrafi yayılımı belirlenir (Kogan, 1995). Her bir idari alan (ilçe, il gibi) etkilenen alan yüzdesine göre sınıflandırılarak, sonuçların karar vericiler tarafından hızlı ve etkili şekilde yorumlanması sağlanır (Şekil 1.15).

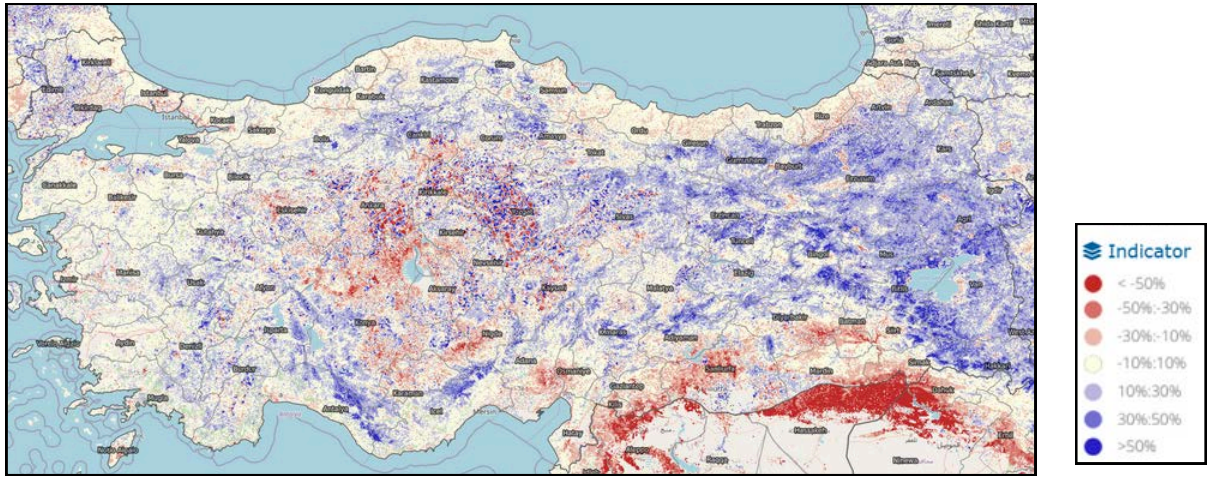
Şekil 1.15. Tarımsal Stres İndeksi Haritası

Hazırlanan ASI haritasında, Konya'nın kuzey ilçeleri ile Ankara'nın güney kesimlerinde tarımsal stresin yoğunlaştığı görülmektedir. Haritadaki renk skalası, koyu kırmızıya doğru ilerledikçe stresin arttığını göstermektedir. Bununla birlikte, Adana, Hatay, Şanlıurfa ve Aydın çevresinde tarımsal üretimin birinci sezonunun tamamlandığı anlaşılmaktadır. Bu bölgelerde sezon sonu olması nedeniyle su stresinin haritada daha az belirgin hâle gelmesi mümkündür.

**MAYIS AYI SONU İTİBARI İLE KONYA'NIN KUZEYİNDE
TARIMSAL STRES OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.**

1.3. FOTOSENTETİK AKTİF RADYASYONUN FRANKSİYONU (FPAR)

Fotosentetik Aktif Radyasyonun Fraksiyonu (FPAR), bitkilerin güneş ışığından gelen ve büyüme için kullanabileceği ışığın (400–700 nm dalga boyundaki) ne kadarını absorbe edildiğini gösterir. Yani, FPAR değeri bitkilerin güneşi ne kadar verimli kullandığını ve ne kadar sağlıklı bir şekilde fotosentez yaptığını anlamamıza yardımcı olur.

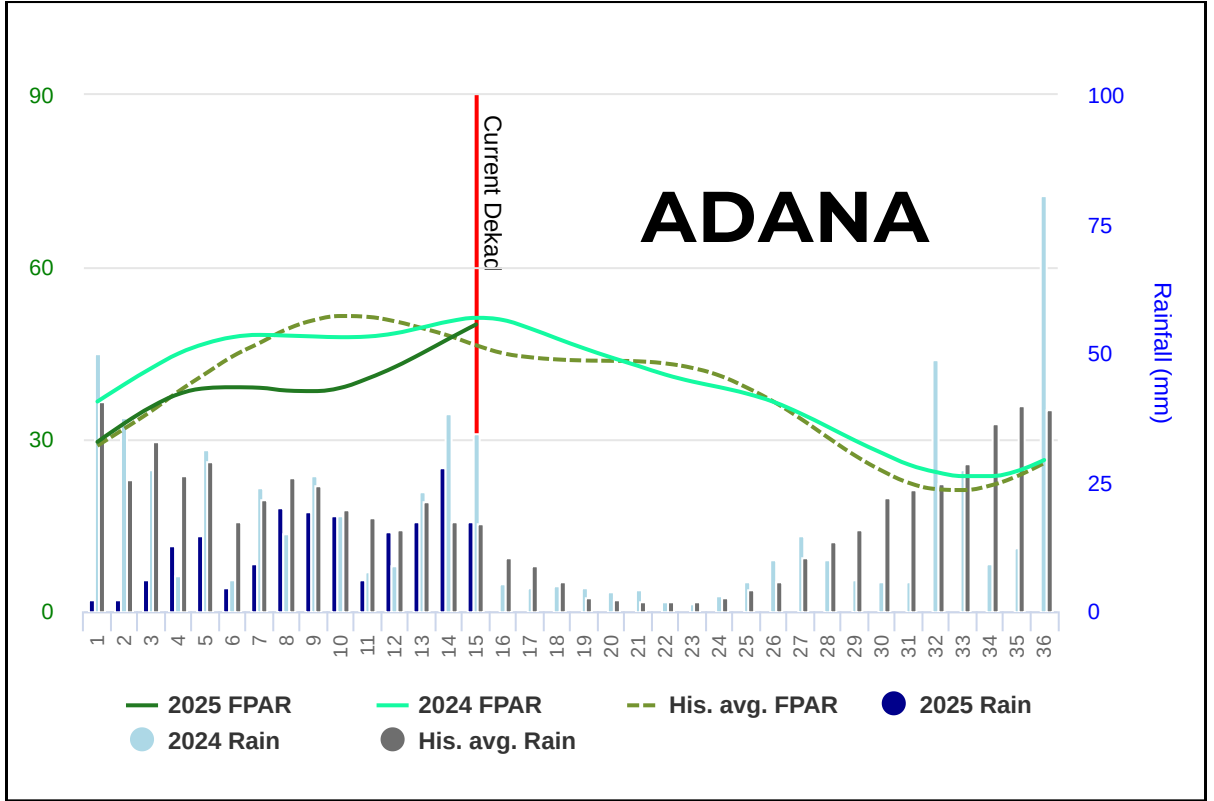
Şekil 1.16. 2025 FPAR Anomali Haritası

Şekil 1.16'da, 11–20 Nisan 2025 tarihleri arasındaki FPAR görüntüsü ile uzun yıllar ortalaması karşılaştırılarak elde edilen fark haritası sunulmaktadır. Bu tür karşılaştırmalar, doğrudan mutlak FPAR değerlerinden ziyade göreceli değişimlerin veya mevsimsel-fenolojik farkların analizine olanak tanır. Bu farklardan türetilen rFPARc (relative FPAR change) değeri, bitki gelişim evrelerinin izlenmesi, olumsuz çevresel etkilerin belirlenmesi ve fenolojik değişimlerin daha hassas bir şekilde takip edilmesi açısından önemli bir göstergedir. Haritada koyu kırmızı alanlar, bitkisel gelişimin zayıf olduğu bölgeleri; koyu mavi alanlar ise gelişimin mevsim normallerine uygun veya daha iyi olduğu bölgeleri göstermektedir.

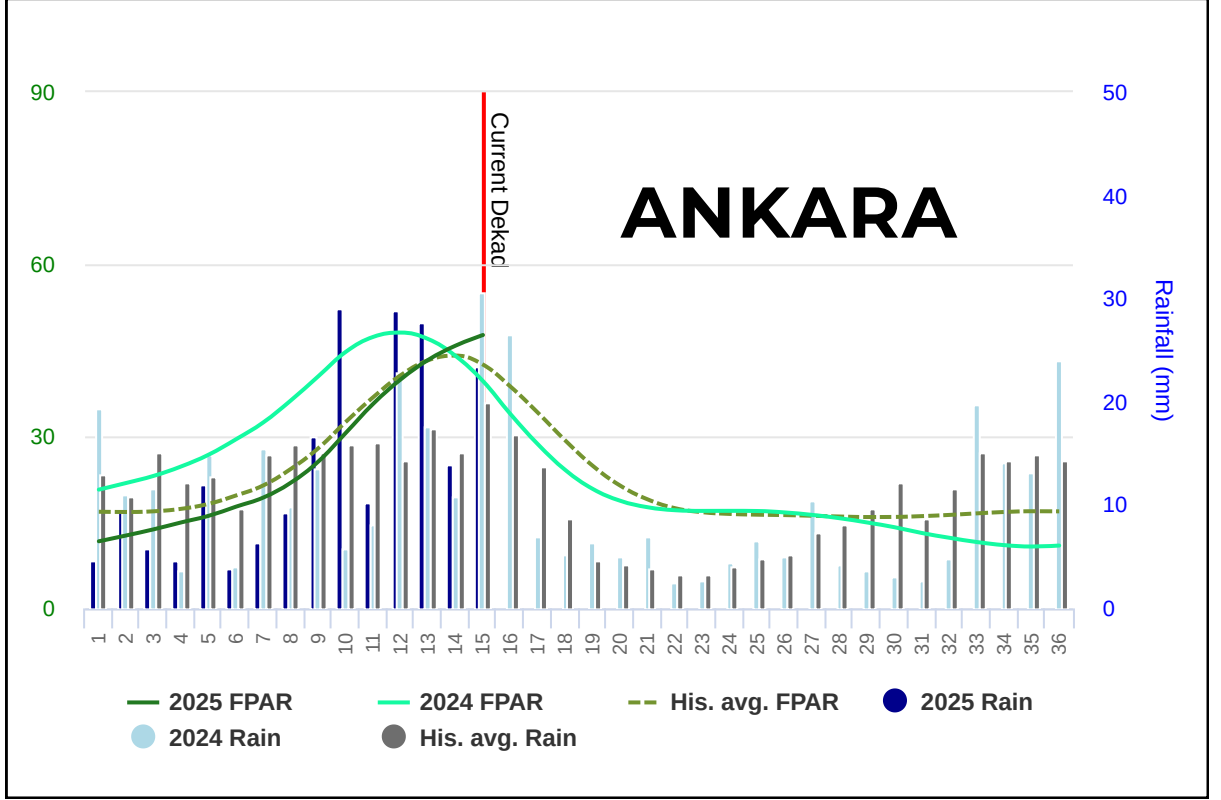
11-20 MAYIS 2025 FPAR GÖRÜNTÜSÜNDE GÜNEYDOĞU VE İÇ ANADOLU BÖLGELERİNDE FPAR DEĞERLERİNİN NORMALE GÖRE DAHA DÜŞÜK OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.

1.3.1. İLLERE GÖRE FPAR GRAFİKLERİ

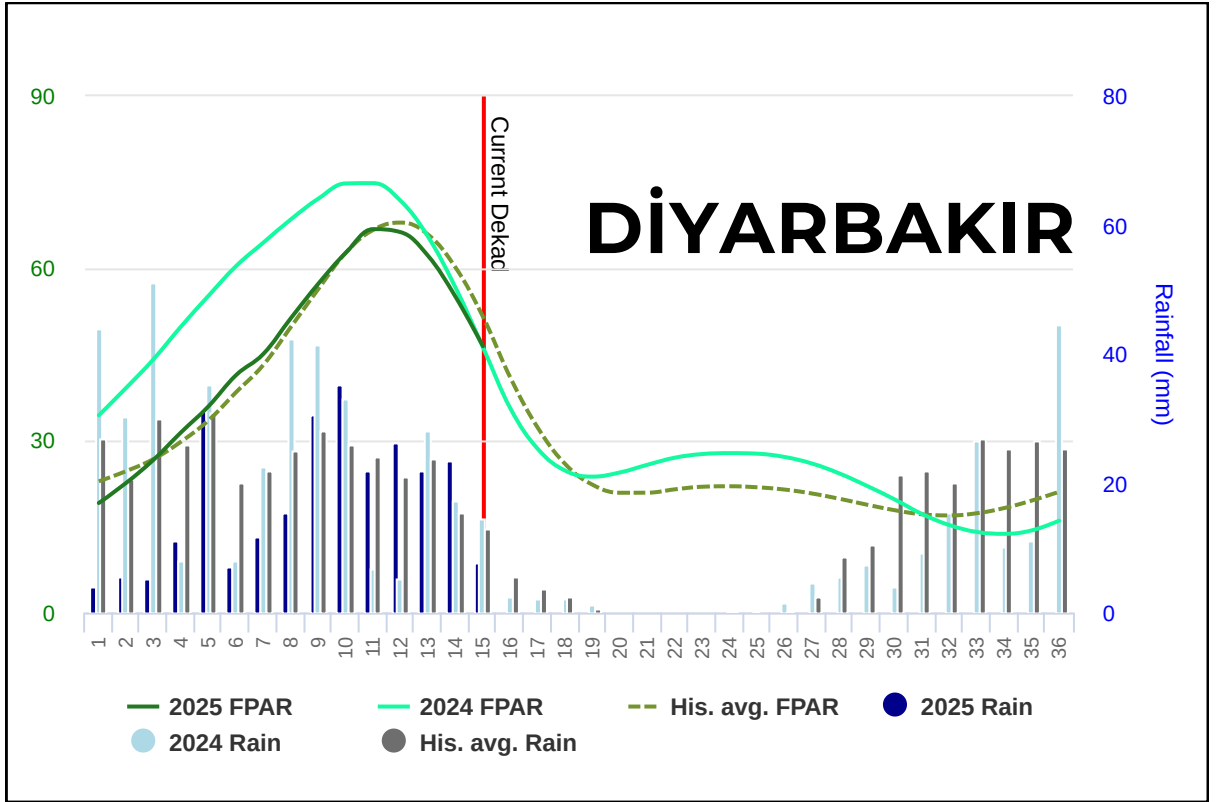
Grafiklerde illere ait yıllık FPAR değişimi ile yağış verileri birlikte sunulmaktadır. 2025 yılı FPAR değerleri çoğu ilde mevsim normallerinin altında seyretmiş, özellikle ilk dönemlerde yağış eksikliği bu düşüşte etkili olmuştur. Son dekalarda (on günlük periyotlar) artan yağışlara rağmen FPAR değerleri henüz toparlanma göstermemiştir. Bu durum, bitkisel gelişimin birçok bölgede zayıf seyrettiğine işaret etmektedir.

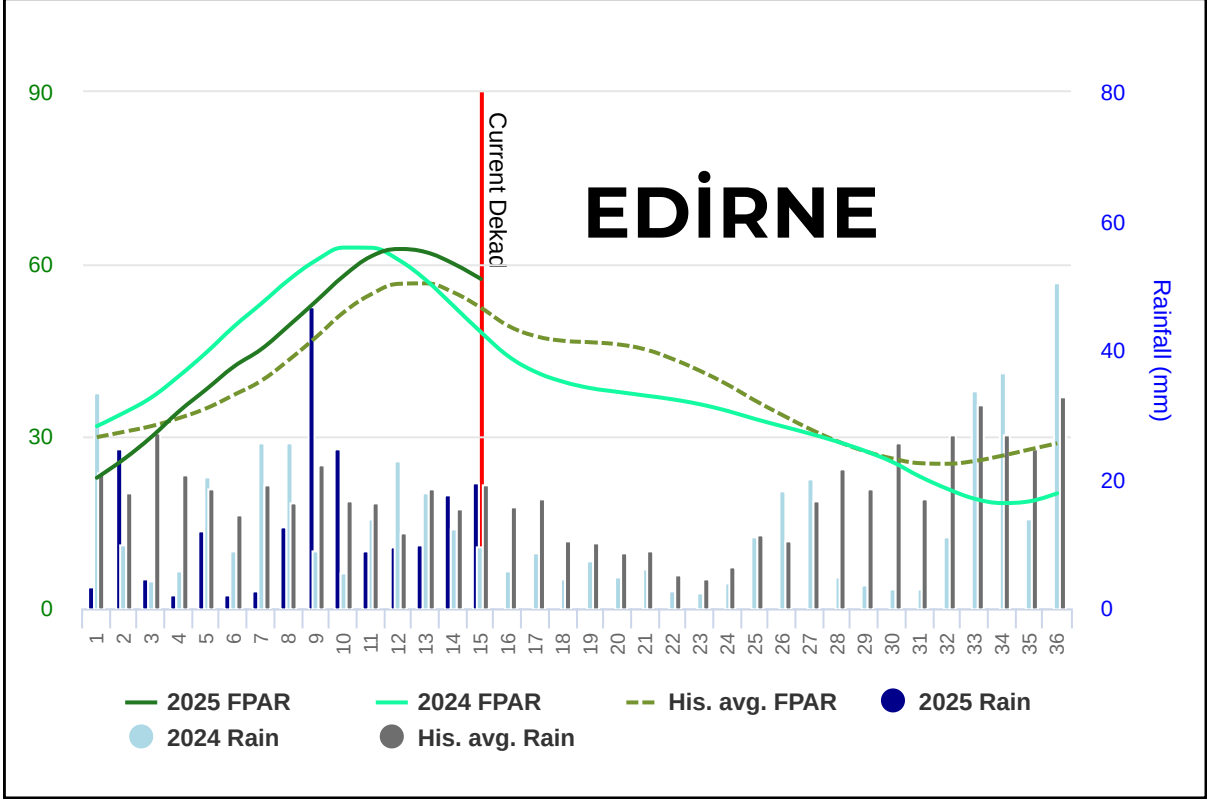
Şekil 1.17. Adana İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

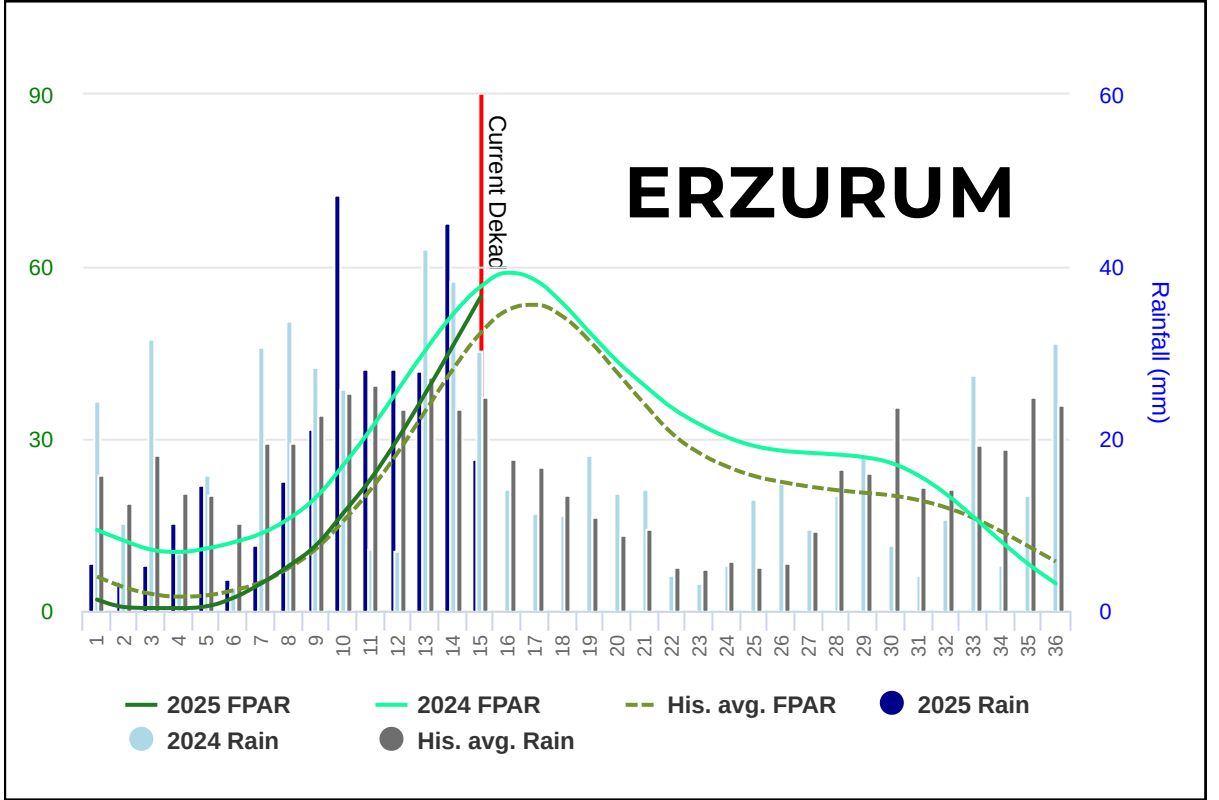
Şekil 1.18. Ankara İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

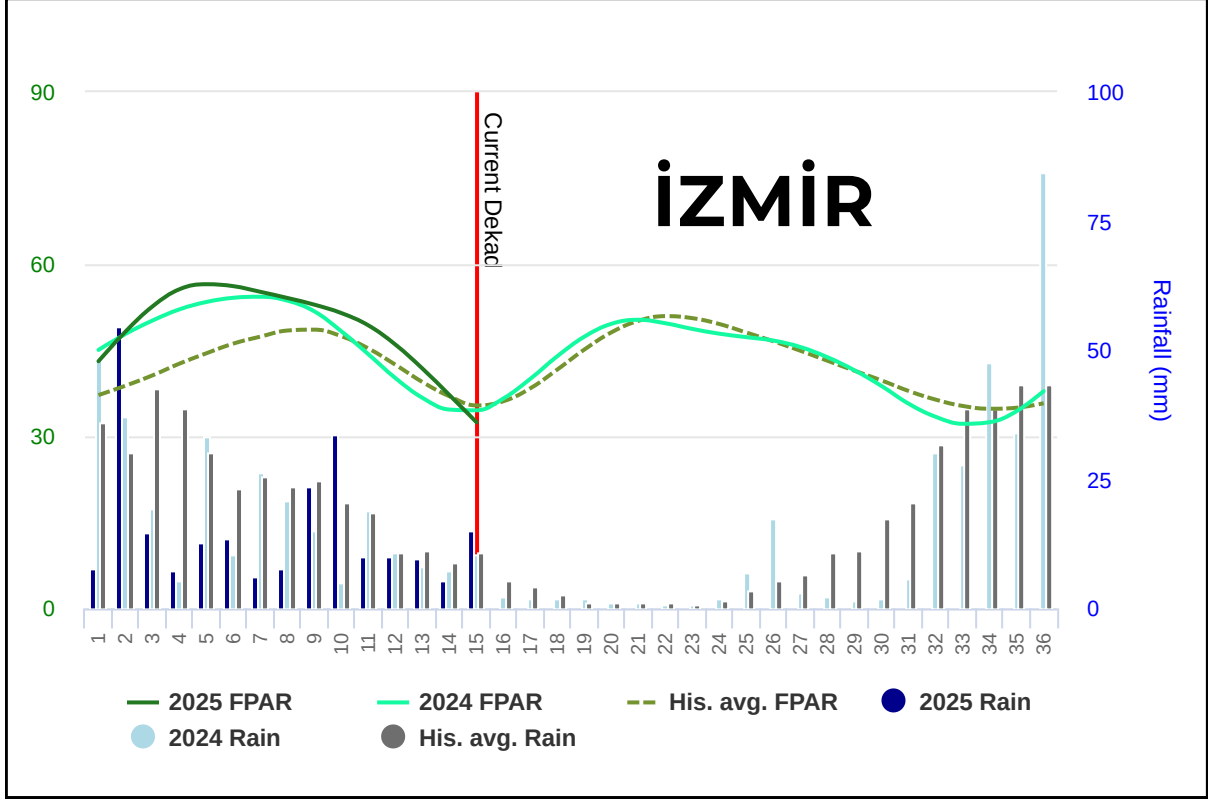
Şekil 1.19. Diyarbakir İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

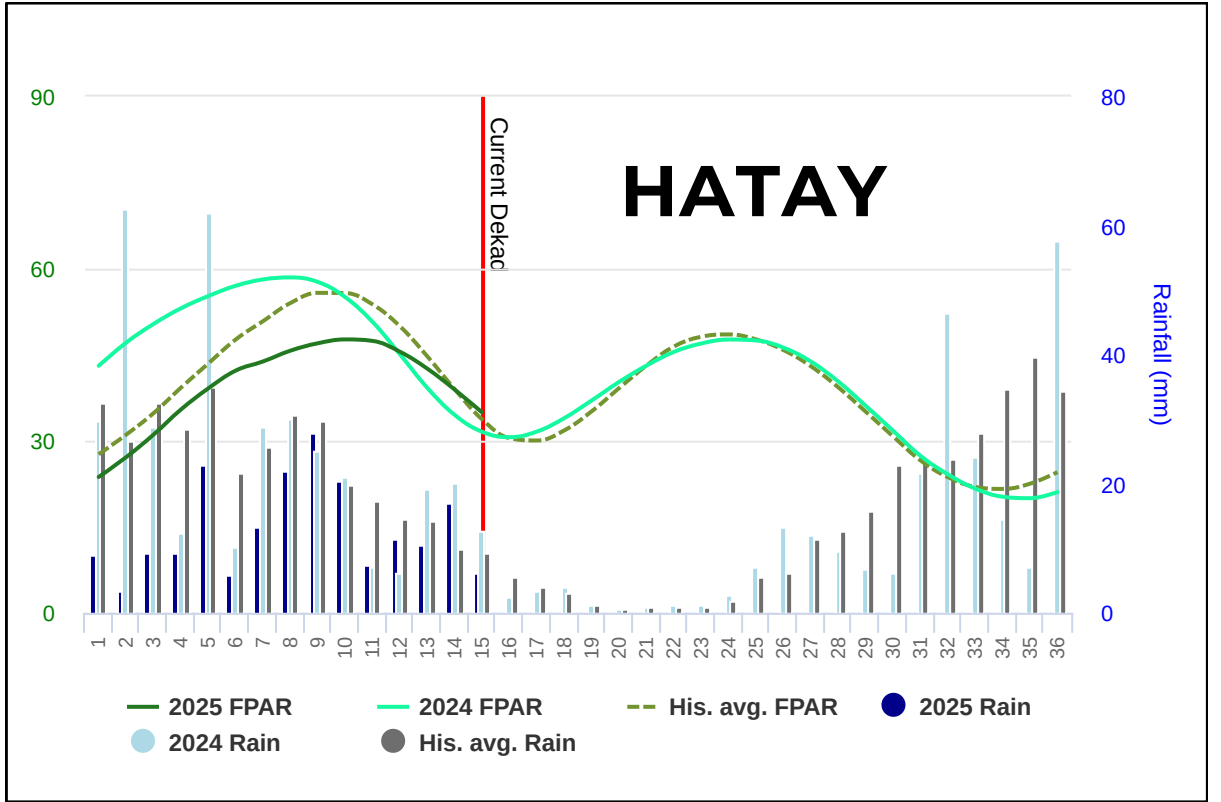
Şekil 1.20. Edirne İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

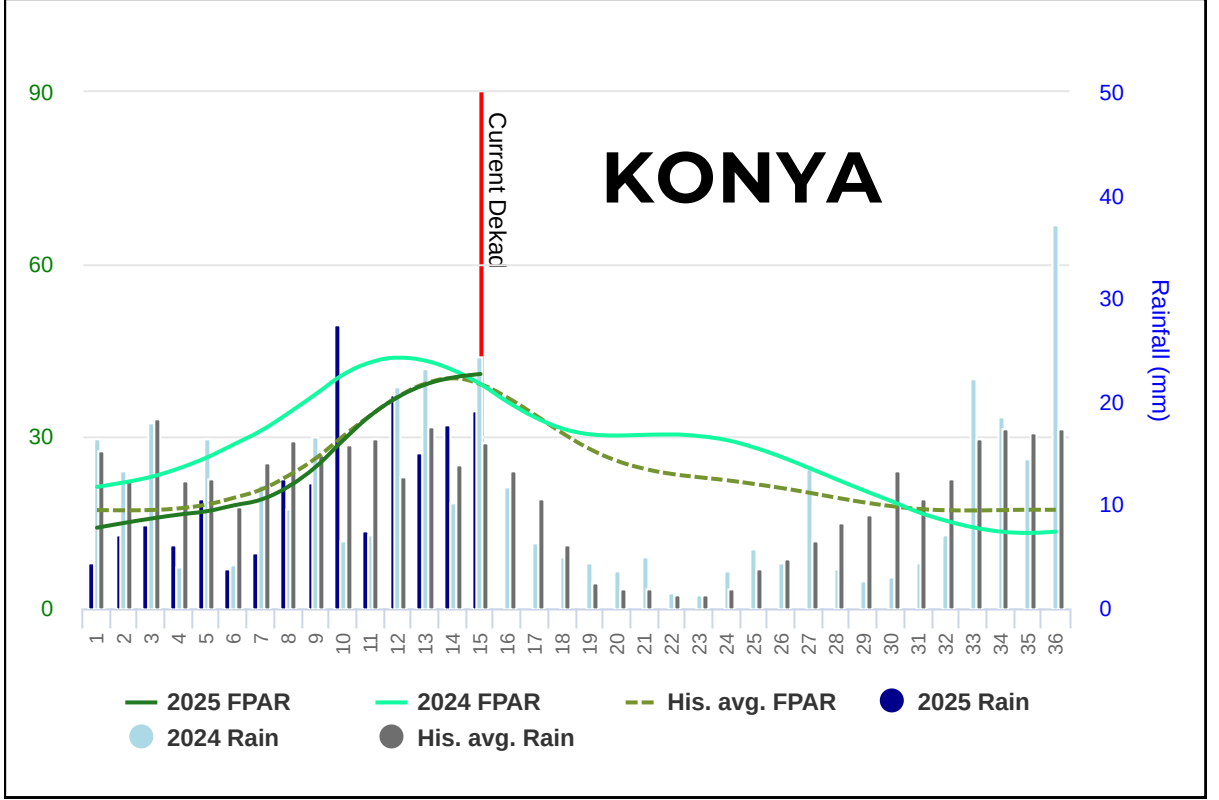
Şekil 1.21. Erzurum İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

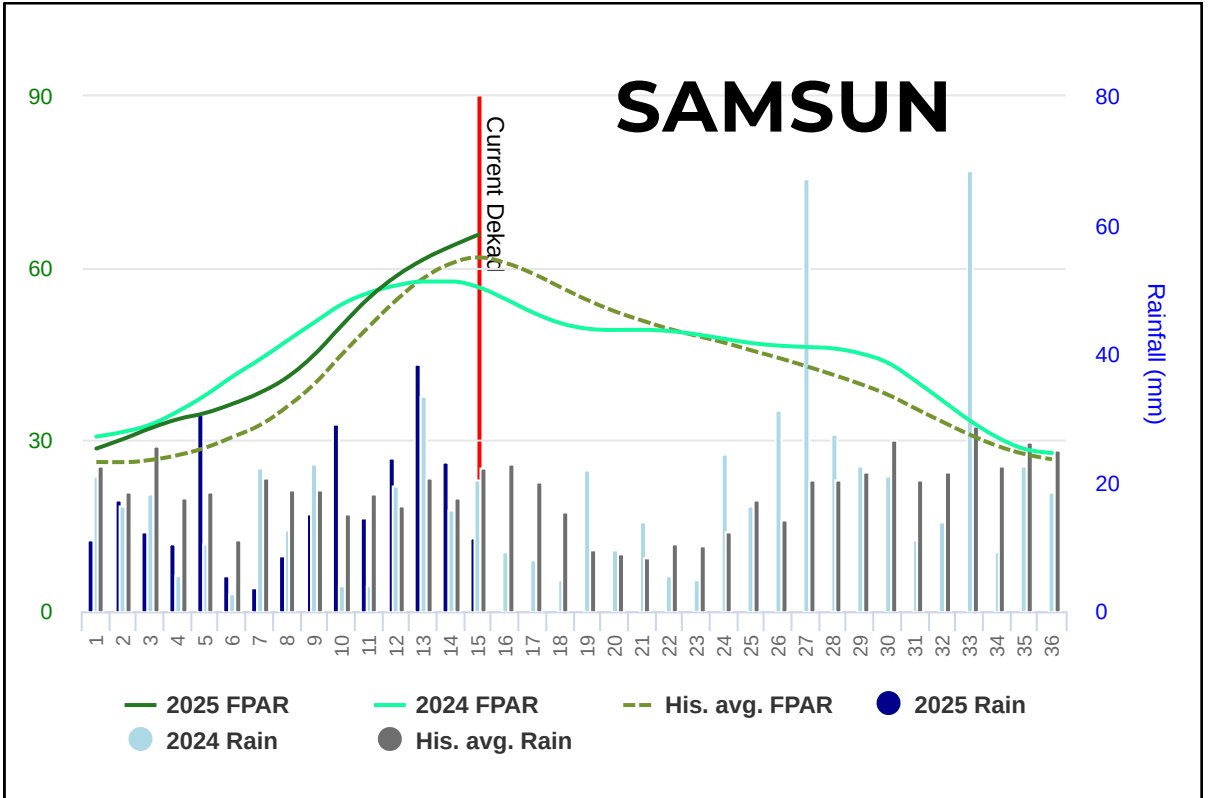
Şekil 1.22. İzmir İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

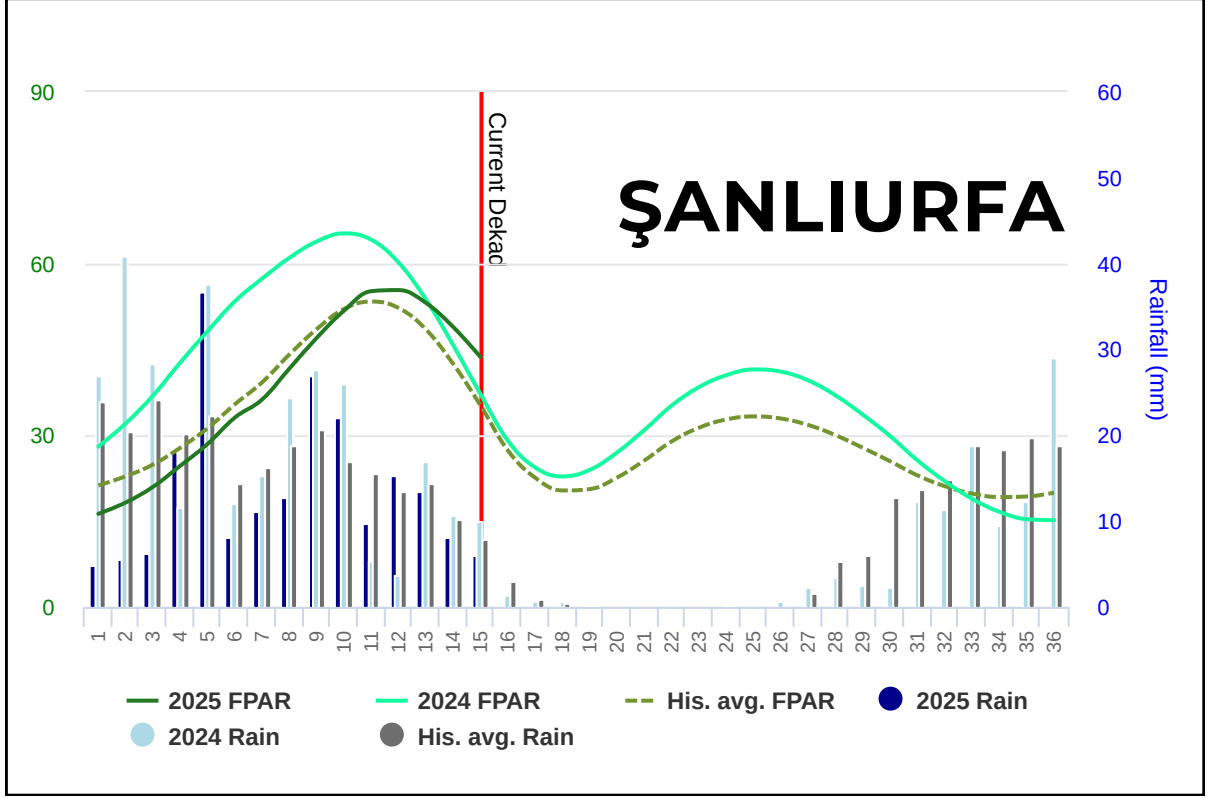
Şekil 1.23. Hatay İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

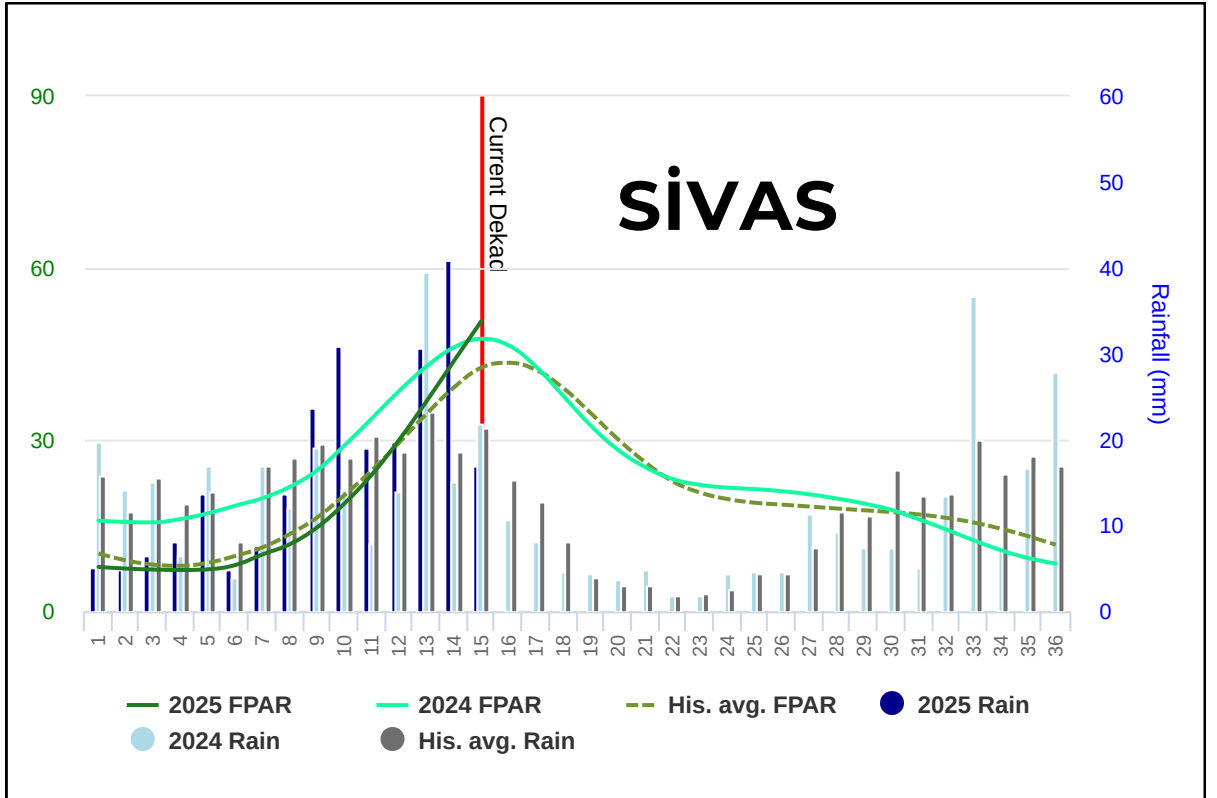
Şekil 1.24. Konya İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

Şekil 1.25. Samsun İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

Şekil 1.26. Şanlıurfa İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

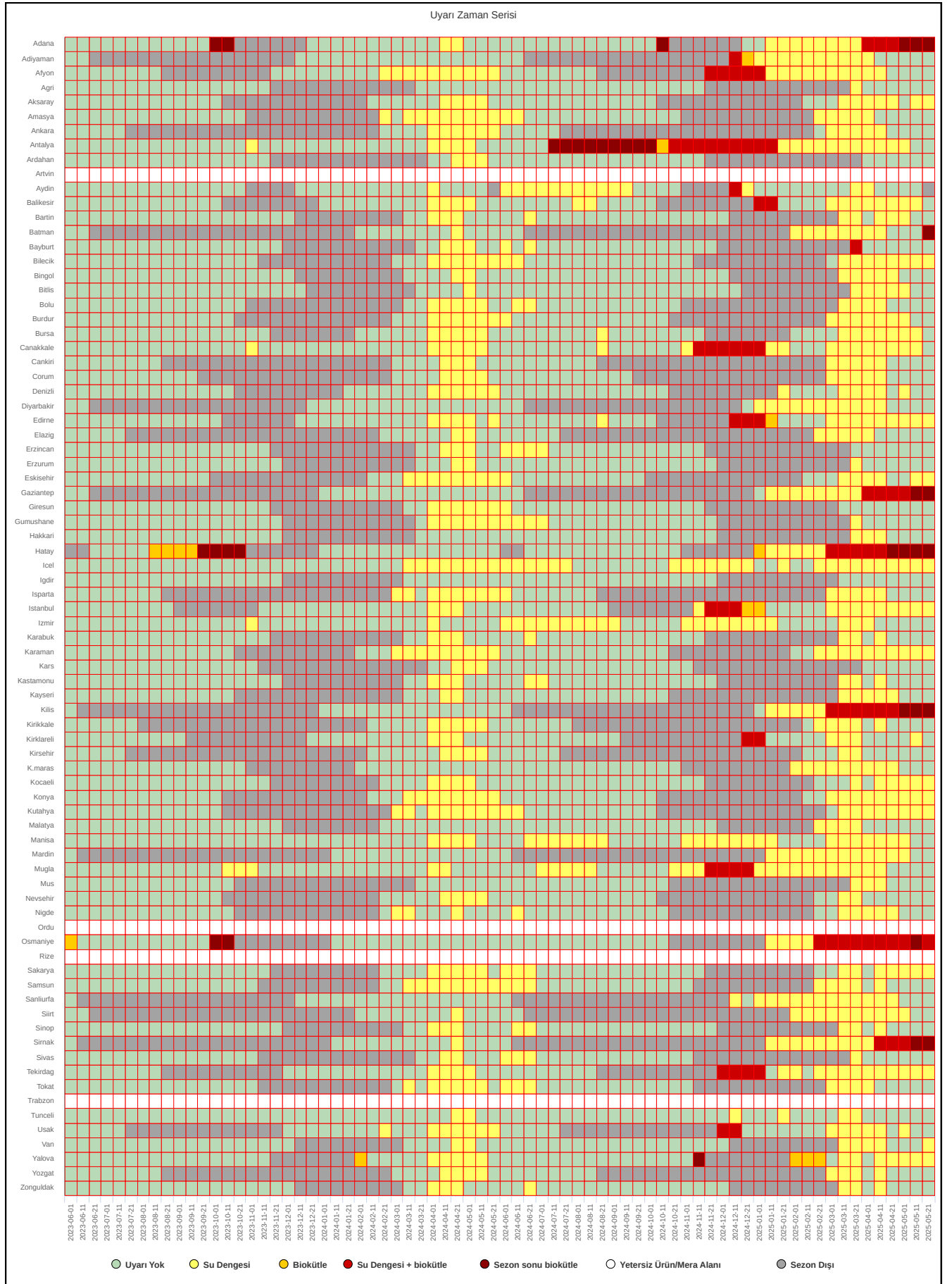

Şekil 1.27. Sivas İli 2025 ve 2024 FPAR ile Yağış Verilerinin Uzun Yıllarla Karşılaştırması

1.3.2. TARIMSAL ÜRÜN UYARI MATRİSİ

Aşağıdaki matris, Türkiye'deki illerin iki yıllık dönemdeki tarımsal kuraklık ve stres durumunu renk kodlarıyla göstermektedir. Kırmızı renk, hem su dengesi hem de bitki gelişimiyle ilgili sorunların aynı anda yaşandığı en kritik seviyeyi temsil eder.

Matris, bu iki yıl içinde iki belirgin stres periyodu yaşandığını ortaya koymaktadır. Ancak 2024–2025 kış ve ilkbahar dönemindeki stresin, bir önceki yıla kıyasla çok daha yaygın ve şiddetli olduğu açıkça görülmektedir. Neredeyse tüm tarım bölgeleri, ikinci yılda daha ciddi uyarılar almıştır.

Toprađa hayat veren tüm çiftçilerimizin

**14 MAYIS DÜNYA
ÇİFTÇİLER GÜNÜ**

*Kutlu
Olsun*

2. İKLİM DEĞERLENDİRMESİ

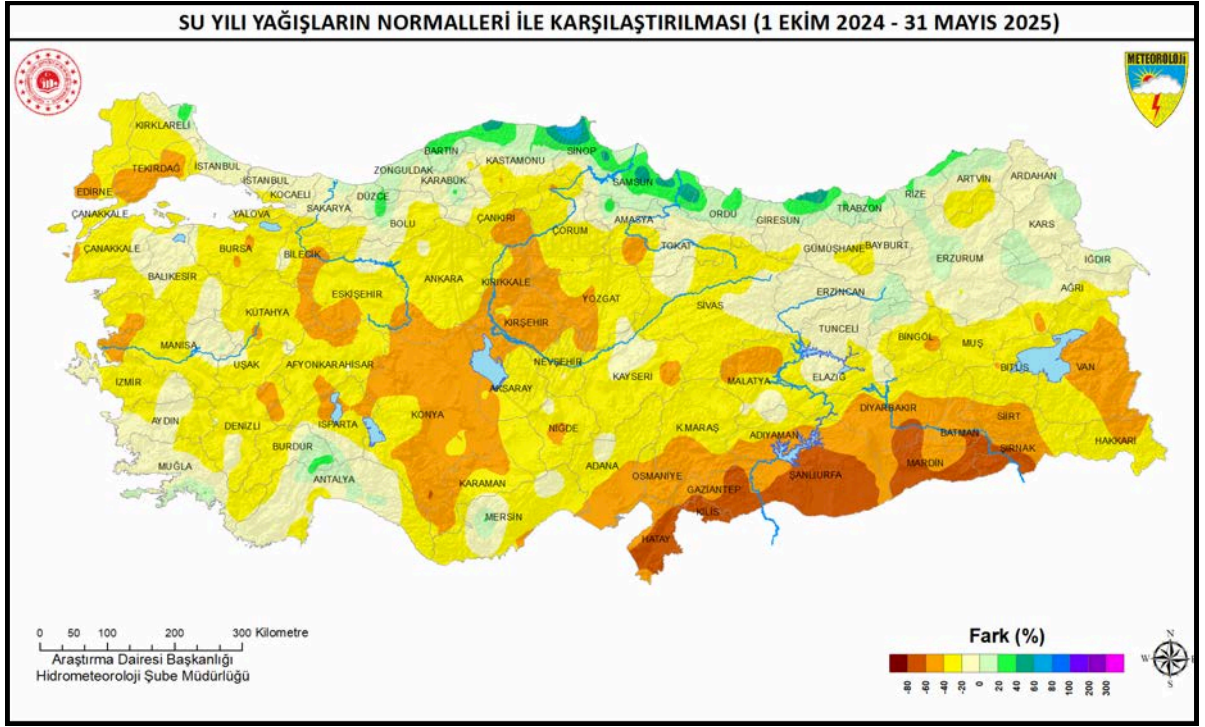
2.1. YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ

11 Ekim 2024-31 Mayıs 2025 dönemini kapsayan 2025 su yılı yağışları normal ve geçen yıl yağışlarının altında seyretmektedir. Bu dönemde yurdumuzda ortalama 371.1 mm yağış kaydedilmiştir. Su yılı normal 484.5 mm (1991-2020) ve geçen yıl aynı dönem yağışı ise 504.7 mm'dir. Yağışlar, normalinin %23, geçen yıl aynı dönem yağışlarının %27 altında gerçekleşmiştir.

Bölge genelinde su yılı yağışları Karadeniz Bölgesi'nde normalinin %5 üzerinde, diğer bölgelerde normallerinin ve geçen yıl yağışlarının altında gerçekleşmiştir. 8 aylık kümülatif yağışlarda, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 65, Marmara ve Ege Bölgesi'nde son 18 yılın en düşük yağışı kaydedilmiştir. İl geneli yağışlarda en fazla yağış 1237.1 mm ile Rize'de, normaline göre en fazla artış %31 ile Giresun'da gerçekleşmiş, en az yağış 180.4 mm ile Şanlıurfa'da, normaline göre en fazla azalma %64 ile Hatay'da meydana gelmiştir.

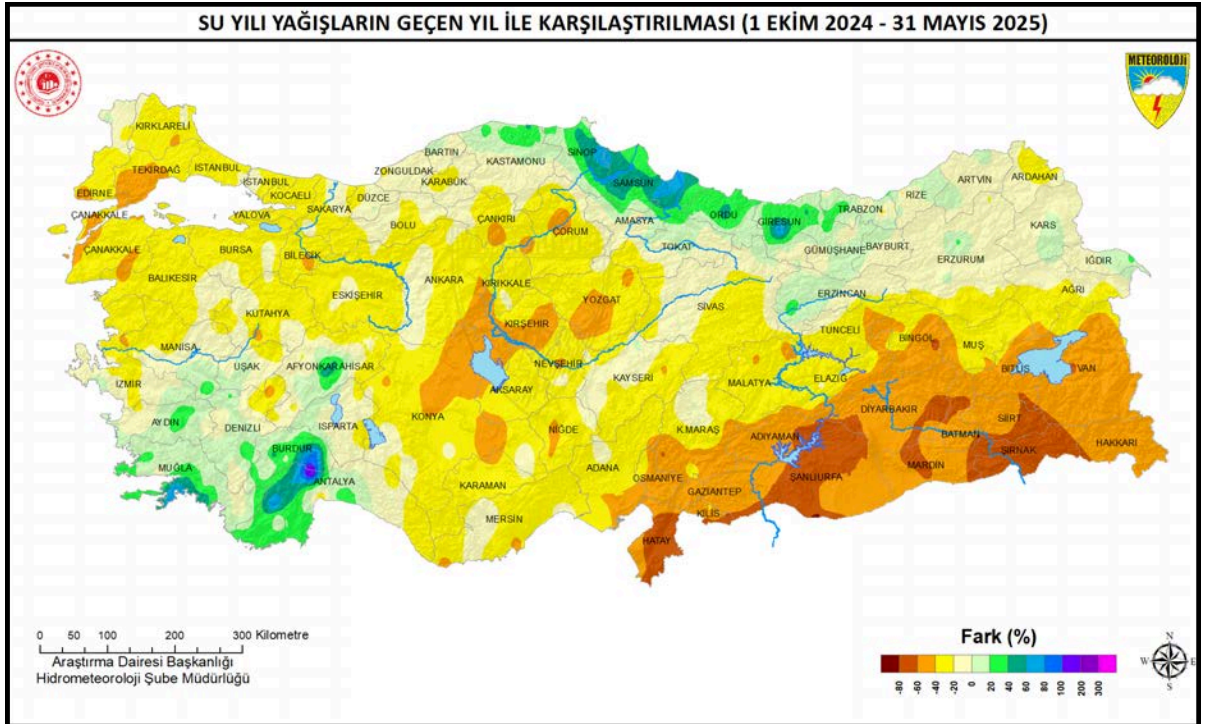
Su yılı yağışları normalleri ile karşılaştırıldığında; Normallerine göre en fazla azalma %52 ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde meydana gelmiştir. 2025 su yılı yağışları Gaziantep, Hatay, Kırşehir, Kilis, Mardin, Şanlıurfa, Şırnak, Bilecik, Van ve Siirt'te 65, Kırıkkale, Tekirdağ 64, Edirne 63, Karaman 52, Aksaray ve Konya'da son 51 yılın en düşük, Giresun'da ise son 65 yılın en yüksek seviyesindedir (Şekil 2.1).

**2025 TÜRKİYE GENELİ SU YILI YAĞIŞLARI
NORMALİNİN %23, GEÇEN YIL YAĞIŞLARININ %27
ALTINDA GERÇEKLEŞMİŞTİR**

Şekil 2.1. 2024-2025 Su Yılı Yağışlarının Normallerle Karşılaştırılması (1 Ekim 2024 – 31 Mayıs 2025)

Su yılı yağışları geçen yıl ile karşılaştırıldığında; yağışlar; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin güneyi ve Hatay çevrelerinde yer yer %60'ın üzerinde azalma, Bartın, Kastamonu, Sinop, Samsun, Ordu, Giresun ve Trabzon çevrelerinde ise %40'ın üzerinde artış göstermiştir. (Şekil 2.2).

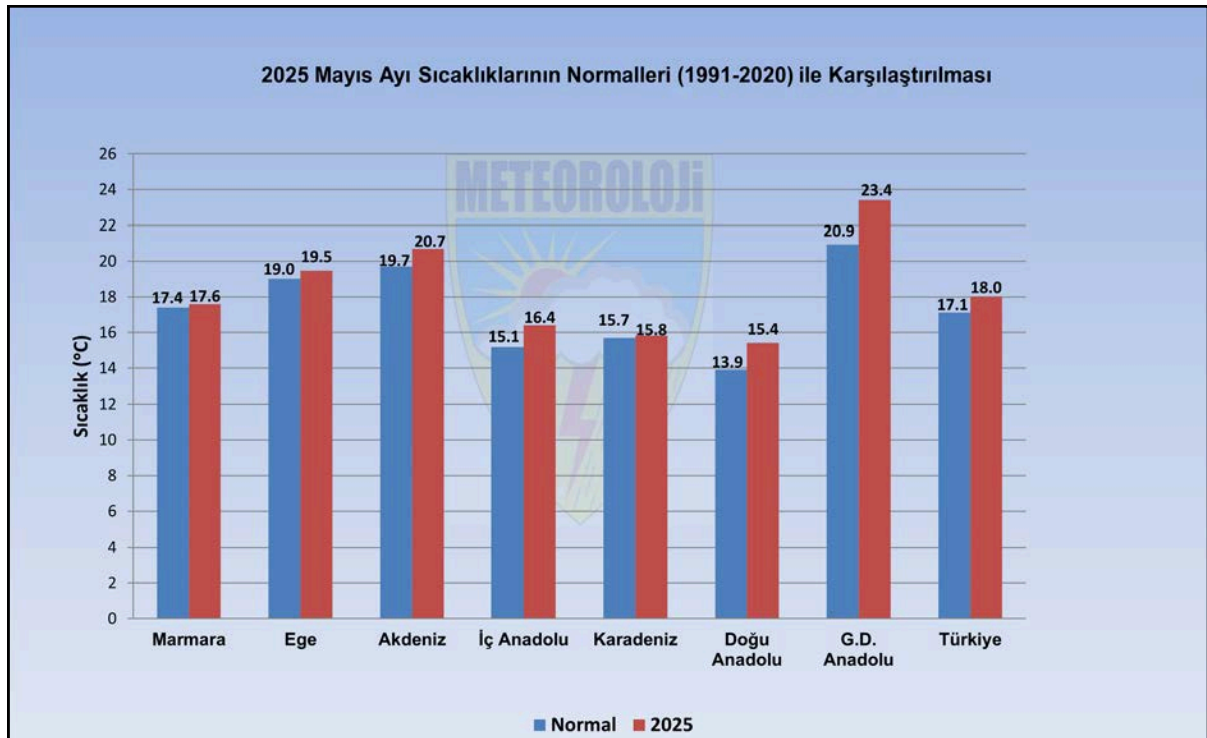

Şekil 2.2. 2024-2025 Su Yılı Yağışlarının Geçen Yıla Karşılaştırılması (1 Ekim 2024 – 31 Mayıs 2025)

2.2. SICAKLIK DEĞERLENDİRMESİ

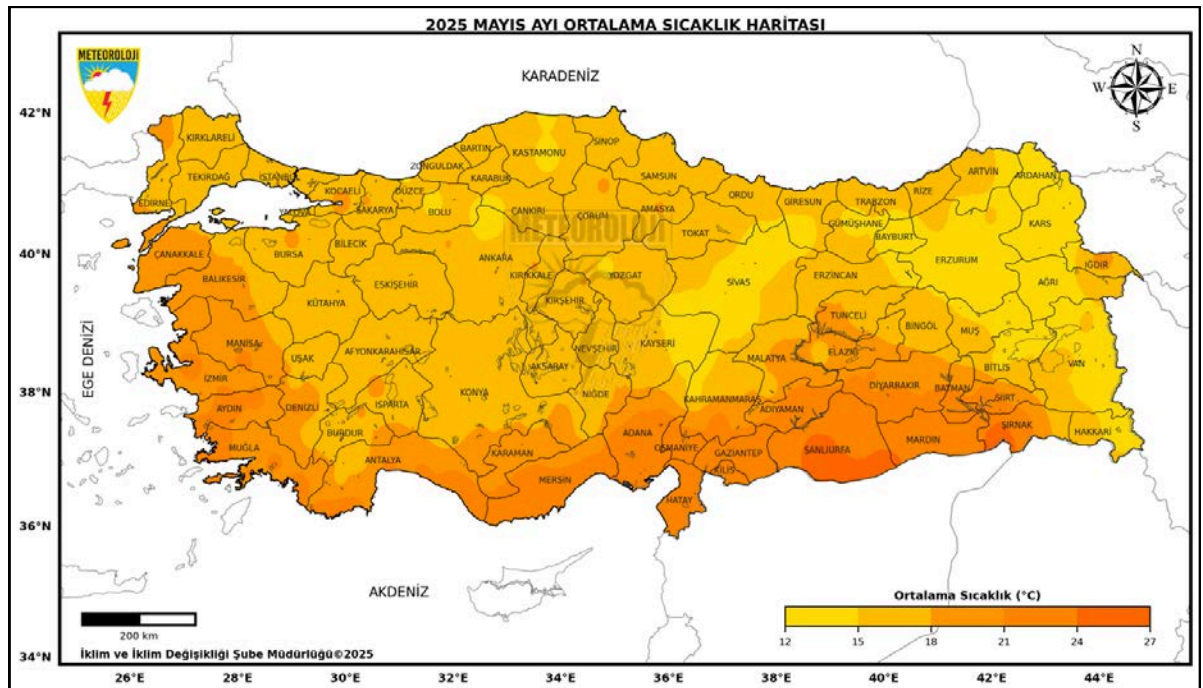
Meteoroloji Genel Müdürlüğünden alınan bilgilere göre; 2025 yılı Mayıs ayında ortalama sıcaklıklar, Kızılcahamam çevresi mevsim normallerinin altında; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin geneli, İç Anadolu Bölgesi'nin güneyi ve doğusu, Doğu Anadolu Bölgesi'nin kuzey ve batısı dışında kalan kesimleri, Akdeniz Bölgesi'nin iç kesimleri, Adana, Alanya, Elmalı, Mut, Kale-Demre, Gökçeada, Bodrum, Bayburt çevrelerinde mevsim normallerinin üzerinde; yurdumuzun diğer kesimlerinde mevsim normalleri civarında gerçekleşmiştir. 1991-2020 normalleri Mayıs ayı ortalama sıcaklığı 17.1°C olup 2025 yılı Mayıs ayı sıcaklığı da 18.0 °C olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılı Mayıs ayı, 1991-2020 normalleri Mayıs ayı ortalamasının 0.9°C üzerinde gerçekleşmiştir. Bu şekilde mavi barlar uzun yılları, kırmızı barlar 2025 Mayıs ayı ortalama sıcaklığını göstermektedir (Şekil2.3). 2025 yılı Mayıs ayı, son 55 yılın en sıcak 9. Mayıs ayı olarak kayıtlara geçmiştir.

2025 YILI MAYIS AYI, SON 55 YILIN EN SICAK 9. MAYIS AYI OLDU.

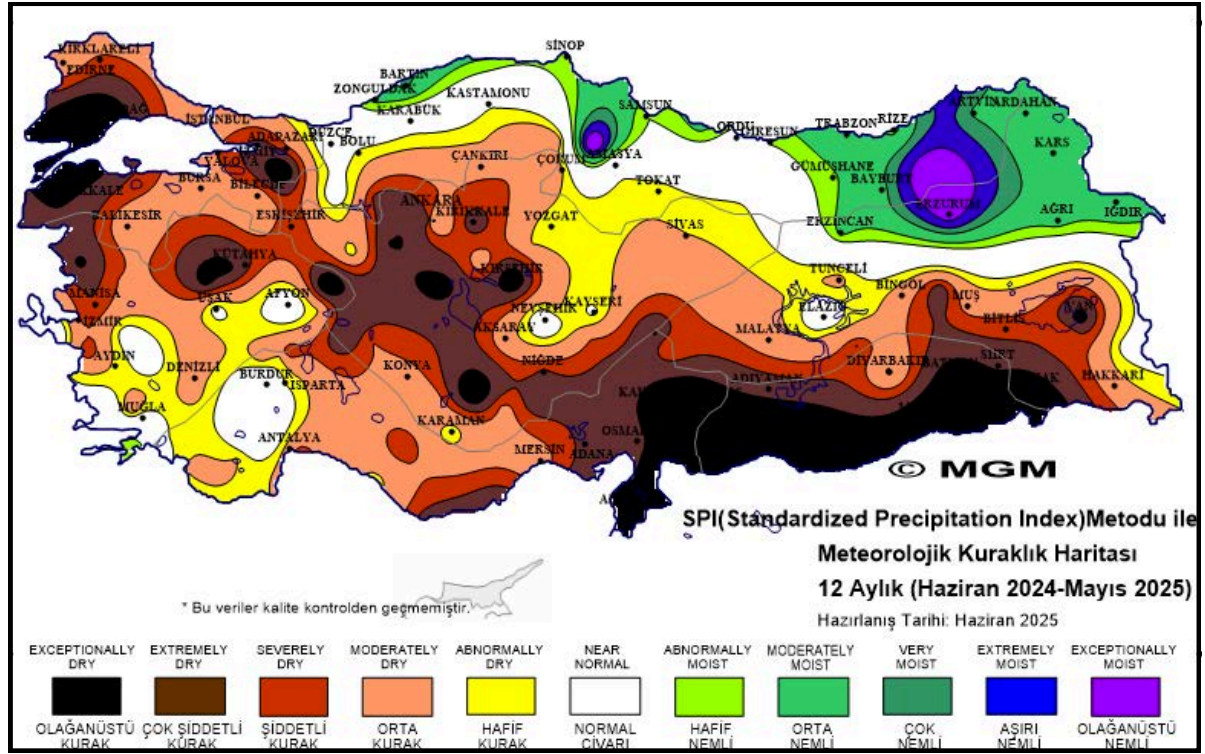
Şekil 2.3. 2024-2025 Mayıs Ayı Ortalama Sıcaklık Sapması (2025)

2025 yılı Mayıs ayında ekstrem sıcaklıklar, en düşük sıcaklık $-2,1^{\circ}\text{C}$ ile Sivas Kangal'da, en yüksek sıcaklık ise $43,1^{\circ}\text{C}$ ile Şanlıurfa Ceylanpınar'da tespit edilmiştir (Şekil 2.5).

AGROMETEOROLOJİ VE UZAKTAN ALGILAMA DESTEKLİ TARIMSAL İZLEME BÜLTENİ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından SPI metoduna göre hazırlanan 12 aylık (Haziran 2024-Mayıs 2025) Meteorolojik Kuraklık Haritası'na göre, Karadeniz Bölgesi hariç ülke genelinde orta ve şiddetli kuraklık görülmüş olup Trakya ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde çok şiddetli ve olağanüstü kuraklık görülmektedir (Şekil 2.6).

Şekil 2.6. SPI Metodu ile Meteorolojik Kuraklık Haritası (12 Aylık)

3. SU YETERLİLİK İNDEKSİ

Su Yeterlilik İndeksi; bitkinin yetiştirme dönemi boyunca ekimden hasada kadar gelen yağış; sıcaklık, güneşlenme ve rüzgar nedeniyle oluşan buharlaşma ve bitkinin su ihtiyacı dikkate alınarak AgroMetShell yazılımı ile hesaplanmaktadır.

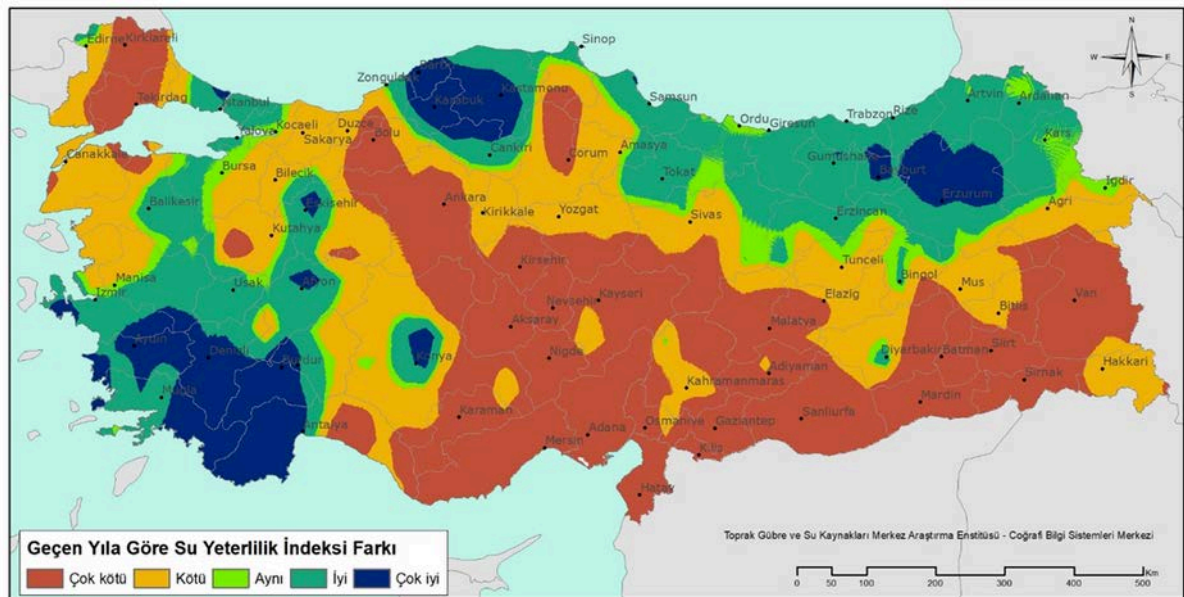
3.1. 2025 YILI İLE UZUN YILLARA GÖRE KARŞILAŞTIRMA HARİTASI

Aşağıdaki haritalarda 2024-2025 üretim sezonu ile normal (uzun yıllar ortalama) verileri karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Bu veriler istasyonun bulunduğu yerde kışlık buğdayın ekim ve hasat tarihi arasındaki güncel iklim verileri kullanılarak hesaplanan su yeterlilik indeksi karşılaştırma değerlerini içermektedir. Mayıs ayı sonuna kadar olan iklim verileri bu değerlendirmede kullanılmıştır. Mayıs ayı verilerine göre Su Yeterlilik İndeks değerleri biraz daha artmış olsa da haritada kırmızı ile gösterilen bölgelerde geçen yıla ve uzun yıllar ortalamaya göre düşük seyretmiştir

3.2 GEÇEN YIL İLE KARŞILAŞTIRMA HARİTASI

Şekil 3.2’de, kışlık buğday su yeterlilik indeksi için hazırlanan 2025 ve 2024 karşılaştırma haritasında; turuncu ve kırmızıyla gösterilen iller, indeks değerinin düşük olduğu bölgeleri, yeşil ve koyu maviyle gösterilen yerler ise geçen yıla göre indeks değerinin yüksek olduğu bölgeleri göstermektedir.

Şekil 3.2. 2025 ve 2024 Tarım Yılı Su Yeterlilik İndeksi (WSI) Karşılaştırma Haritası

KIŞLIK BUĞDAY SU YETERLİLİK İNDEKSİNİN; 2025 VE 2024 FARK HARİTASINDA KIRKLARELİ, ANKARA, ÇANKIRI, KONYA, KARAMAN, KAYSERİ, ADANA, MERSİN, HATAY, GAZİANTEP, ŞANLIURFA, MARDİN, ŞIRNAK VE VAN ÇİVARINDA GEÇEN YILA GÖRE DAHA DÜŞÜK OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.

Beyşehir Gölü

4. MAYIS AYI SAHADAN BİTKİ GELİŞİM DEĞERLENDİRMELERİ

4.1 İÇ ANADOLU BÖLGESİ TARLA BİTKİLERİ GELİŞİM RAPORU

Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Yetiştirme Tekniği Bölümü'nün hazırlamış olduğu İç Anadolu Bölgesi saha değerlendirmeleri ve gözlem raporu aşağıda verilmiştir.

İç Anadolu Bölgesi Mayıs ayı yağışı 41,1 mm olup normali 50,2 mm ve geçen yılın aynı aya ait yağışı ise 74,8 mm'dir. Bu yılki bölge yağışları normale göre %18, geçen yıl aynı ay yağışlarına göre ise %45 civarında azalış göstermiştir. Mart ayı ile kıyaslandığında; hem bölgemiz hem ülkemiz açısından aylık yağış toplamı açısından nisan ayında görülen olumlu durumun mayıs ayı için de belirli bir oranda devam etmiş olduğu söylenebilir (yağış normaline göre). Ancak yağış toplamından daha çok yağışın dağılım durumu da büyük önem arz etmektedir. Ekiliş üzerine düşen (8 aylık) toplam yağış miktarı dikkate alındığında: Bölgenin bu yılki yağışlarında (219,5 mm) normaline (328,6 mm) göre yaklaşık %33, geçen yıl toplamına (313,1 mm) göre de %30 azalma gerçekleşmiştir. Bahse konu dönemin toplam yağışı açısından, Kırıkkale ve Kırşehir'de son 64-65 yılın; Aksaray, Karaman ve Konya'da ise son 51-52 yılın en düşük seviyeleri gerçekleşmiştir.

İç Anadolu Bölgesi 2025 Mayıs ayı ortalama sıcaklığı (16,4°C), bölge normallerinin (15,1°C) ve geçen yılın aynı ayına ait değerlerin (14,6°C) üzerinde gerçekleşmiştir. Mayıs ayı ortalama sıcaklıkları bölgemizin güneyinde ve doğusunda, hususiyetle de Çankırı, Aksaray, Nevşehir, Kayseri, Konya, Karaman, Ereğli, Niğde, Çiçekdağı, Kulu, Kaman, Boğazlıyan, Kangal, Pınarbaşı, Çumra, Ulukışla çevrelerinde mevsim normallerinin üzerinde, Kızılcahamam çevresinde mevsim normallerinin altında ve bölgenin diğer kesimlerinde ise mevsim normalleri civarında gerçekleşmiştir. Bölgede en düşük sıcaklık -2,1 °C olarak Kangal'da, en yüksek sıcaklık ise 35,1 °C olarak Polatlı'da tespit edilmiştir.

2024-2025 üretim sezonunun bölgesel yağış durumunu bir önceki üretim sezonuna göre değerlendirirsek: Bir önceki sezonun güzlük (ekim, kasım, aralık) yağış toplamı uzun yıllar normaline yakın değerler göstermesine rağmen bu üretim sezonunun güzlük (kış öncesi) yağış toplamı normale göre azalma göstermiştir. Yine bir önceki sezonun ilkbahar (mart, nisan ve mayıs)

toplam yağışı ve nihayetinde ekiliş üzerine düşen yağış toplamı normale yakın gerçekleşmesine rağmen bu üretim sezonunun ilkbahar toplam yağışları ve ekiliş üzerine düşen toplam yağış normalin altında değerler göstermiştir. Bu üretim sezonunda nisan ayı yağışları toparlayıcı olurken, geçen sezonda kasım ve mayıs ayı yağışları oldukça yüksek gerçekleşmiş ve ekili bitkilere fayda sağlamıştır.

Ankara (Balâ, Gölbaşı, Polatlı), Kırıkkale (Çelebi, Balışeyh), Kırşehir (Kaman, Çiçekdağı), Yozgat (Yerköy), Çorum (Alaca, Sungurlu) ve Konya (Yunak, Kulu, Cihanbeyli) il sınırları dâhilinde haziran ayının ilk haftası itibarıyla yapılan arazi kontrollerinde, bölge, mevki ve tarlalara göre değişmekle birlikte; kışlık tahıllardan buğday ve arpaların çoğunlukla çiçeklenme-tane dolum döneminde oldukları (Şekil 4.1 ile Şekil 4.5 arası), bununla birlikte henüz başaklanma döneminde bulunan (Şekil 4.6) veya tane dolumun daha ileri seviyesinde (hamur olum veya daha ileri olum döneminde) olan (Şekil 4.7) bitkilerin bulunduğu tarlalar da gözlemlenmiştir. Her ne kadar genotip ciddi bir etken olsa da, iklim ve yetiştirme koşulları gibi faktörlere göre de şekillenen bitki boyu, bitkinin gelişim durumu açısından ciddi bir fikir vermektedir. Sahadaki gözlemlerimize göre; gelişimi daha iyi durumda olan bitkilerin ortalama boyunun 70-75 cm'nin üzerinde olduğu, gelişimi daha kötü durumda olan bitkilerin boylarının ise 45-50 cm'nin altında olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır. Yine lokasyonlara ve tarlalara göre değişmekle birlikte yulafların kısmen sapa kalkma dönemi (Şekil 4.8), kısmen de salkım çıkışı/çiçeklenme döneminde bulunduğu (Şekil 4.9) görülmüştür. Raporda sıklıkla tekrarlanan faktör ve koşullara göre değişmekle birlikte nohutların 2-3 ana dallı ve yaklaşık 15-35 cm arasında boylandıkları ve çiçeklenme döneminin henüz başlamadığı (Şekil 4.10) veya çiçeklenme/bakla bağlama döneminde bulunduğu (Şekil 4.11); yazlık mercimeklerin de çoğunlukla 15-25 cm civarında boylandıkları ve fenolojik durumlarının nohuttakine benzer olduğu (Şekil 4.12); ayçiçeği bitkilerinin çoğunlukla vejetatif (yaprak oluşumu: V2-V6) dönemde oldukları ve 15-30 cm arasında boylandıkları (Şekil 4.13); mısır bitkilerinin vejetatif dönemde (V3-V6) olduğu ve 15-25 cm boylandıkları (Şekil 4.14); şeker pancarlarının çoğunlukla yaprak gelişimi (5 ve üzeri yaprak) ve kısmen rozet gelişimi aşamasında oldukları (Şekil 4.15) tespit edilmiştir.

Şekil 4.1. Buğday tarlaları (Bezirhane-Gölbaşı)

Şekil 4.2. Buğday tarlası (Avdanlı-Polatlı)

Şekil 4.3. Arpa tarlası ve bitkisi (Ergin Yaylası-Balâ)

Şekil 4.4. Arpa tarlası ve bitkisi (Kaman çıkışı-Kırşehir)

Şekil 4.5. Arpa (sol) ve buğday (orta ve sağ) tarlaları (Deremumlu civarı-Yozgat)

Şekil 4.6. Buğday (sol) ve arpa (sağ) tarlaları (Çiçekdağı Geçidi civarı ve Beynam-Balâ)

Şekil 4.7. Arpa tarlaları ve bitkileri (sol: Karakeçili-Kaman Yolu, sağ: Malıköy civarı)

Şekil 4.8. Yulaf tarlaları ve bitkileri (sol: Beşışıklı civarı-Yunak, sağ: Harmanaltı civarı-Boztepe)

Şekil 4.9. Yulaf tarlası ve bitkileri (Ergin Yaylası-Balâ)

Şekil 4.10. Nohut tarlaları (sol: Beynam, sağ: Aşıkoğlu-Balâ)

Şekil 4.11. Nohut tarlaları (sol: İğdebeli civarı-Çelebi, sağ: Koçhisar civarı-Alaca)

Şekil 4.12. Mercimek tarlaları (sol: Tosunburnu civarı-Kırşehir, sağ: Koçhisar civarı-Alaca)

Şekil 4.13. Ayçiçeği tarlaları ve bitkileri (sol: Ergin Yaylası-Balâ, sağ: Yozgat Alaca Yolu)

Şekil 4.14. Mısır tarlası ve bitkisi (Polatlı Yunak Yolu civarı)

Şekil 4.15. Şeker pancarı tarlaları ve bitkisi (sol: Malıköy civarı-Ankara, orta ve sağ: Saray civarı-Yerköy)

Mart ayı raporunda: Sıcaklık düşüşlerinin (don etkisinin) tarla bitkilerinin gelişimi ve verimi açısından nasıl bir problem oluşturacağını başta tür ve çeşit olmak üzere bitkinin bulunduğu gelişim dönemi, kök ve yeşil aksam dâhil bitkinin gelişim durumu, ekim zamanı ve gübreleme dâhil uygulanan agronomik işlemler, lokasyon (yörede gerçekleşen düşük sıcaklığın derecesi, süresi, düşüş hızı vs.), toprak özellikleri ve içeriği ile bundan sonraki çevresel koşulların durumu gibi birçok faktöre göre farklılık gösterebileceği belirtilmiş ve bu durumun sonraki saha kontrollerinde değerlendirilmesi gereken bir husus olacağı vurgulanmıştı. Nisan ayı raporunda da: Sıcaklık düşüşlerinin, kontrolü yapılan sahadaki kışlık tahıllar için çok ciddi bir sıkıntı oluşturmadığı ancak özellikle düşük sıcaklıklar ve sıcaklık farklarının etkisinden dolayı, bazı lokasyonlarda kışlık tahılların daha kısa boylu olarak başaklanma dönemine girdikleri belirtilmişti. Düşük sıcaklıklarla birlikte, gerek nisan ayı öncesinde gerçekleşen su kısıtının ve gerekse nisan ayı ve sonrasında da yağışın az miktarda gerçekleştiği ve ani yüksek sıcaklıkların görüldüğü lokasyonlarda (veya çevresel faktörlerin daha kötü olduğu tarlalarda) verim düşüklüğü beklenmektedir (Şekil 4.16 ve Şekil 4.17). Bahse konu sıcaklık ve yağış azlığının etkisinin daha kuvvetli olduğu ve bitkilerin hızlı bir şekilde başaklanma dönemine girdiği bazı lokasyonlarda ise verim düşüklüğünden daha ötede, ekili kışlık tahılların hasat edilemeyecek durumda olduğu veya çok düşük verim değerlerinin gerçekleşeceği (Şekil 4.18 ve Şekil 4.19) düşünülmektedir. Çevresel stres etmenlerine dayanıklı veya toleransı olan çeşitlerin kullanıldığı tarlalarda, taban veya destek sulaması zamanında yapılabilen tarlalarda, rakımı yüksek lokasyonlarda veya nadastan sonra ekilen tarlalarda (Şekil 4.20), yani genotipin ve/veya çevresel koşulların daha uygun olduğu yerlerde bahse konu olumsuz iklim koşullarının etkisinin daha az olduğu/olacağı belirtilmelidir.

Bilindiği üzere; verimi oluşturan bileşenlerin değerleri başta yağış miktarı ve dağılımı olmak üzere sıcaklık, ışık yoğunluğu gibi abiyotik veya hastalık, zararlı gibi biyotik faktörlere bağlı olarak değişebilmekte ve bu faktörlerin bitki yaşam ortamında ayrı ayrı veya birlikte bulunmaları ve yoğunlukları da bitkilerde birtakım fizyolojik değişikliklere neden olmaktadır. Birçok kültür bitkisi, bir verim bileşeninde meydana gelen azalma sonucunda diğer verim bileşenlerini ayarlama yeteneğine sahip olsa da verim, birçok faktörün şekillendirdiği ve verimi oluşturan birçok bileşenden etkilenen bir sonuç olarak ele alınmalıdır. Bunların dışında ayrıca, ilkbahar mevsiminde ve yaz mevsimine geçişlerde atmosferik dengesizliklerin artması sonucu görülebilen dolu veya ani ve hızlı yağışlar gibi ekstrem hava olaylarının ekili bitkilere ciddi zararlar verebileceği de (olayın gerçekleşme sıklığı, süresi ve şiddetine göre) ihtimal dâhilindedir.

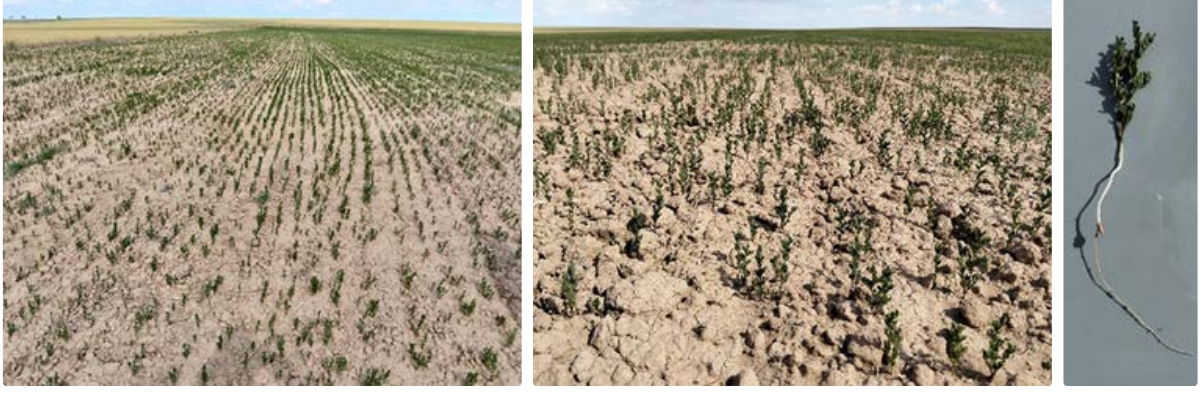
Şekil 4.16. Arpa ve buğday tarlaları ve bitkileri (sol: Arpa, Köseli-Balâ, sağ: Buğday, Aydınlar civarı-Kaman)

Şekil 4.17. Arpa tarlası ve bitkileri (Malıköy civarı-Ankara)

Şekil 4.18. Buğday tarlaları ve bitkisi (sol, orta: Yeniceoba civarı-Cihanbeyli, sağ: Acıkuyu civarı-Kulu)

Şekil 4.19. Mercimek tarlası ve bitkisi (Acıkuyu civarı-Kulu)

Şekil 4.20. Buğday ve arpa tarlaları (Sol: Buğday, Aşıkoğlu-Balâ, orta: Buğday, Saray civarı-Yerköy, sağ: Arpa, Yozgat Alaca Yolu)

Kontrol tarihi itibarı ile kontrolü yapılan sahada; şeker pancarı, mısır ve ayçiçeği gibi yazlık ekilen bitkilerin normal gelişiminin devam ettiği; bitkilerin takibinin yapılarak gerekli bakım iş ve işlemlerinin (özellikle zirai mücadele işlemleri) uygun bir şekilde yerine getirilmesiyle verimi kısıtlayabilecek genele şamil ciddi bir hususun şu an için olmadığı söylenebilir. Zikrettiğimiz ürünlerden zaten sulu tarım şartlarında yetiştirilenler için; zamanında ve uygun sulama yapılması, aşırı hava olaylarının gerçekleşmemesi ve bitki bakım işlemlerinin yerine getirilmesi halinde üretim açısından ciddi bir sıkıntı olmayacağı beklenebilir. Bununla birlikte bazı lokasyonlarda gerek ekim zamanı gerekse çevresel stres faktörleri nedeniyle bitki gelişiminin daha kötü durumda oldukları (örnek; Şekil 19) ve bu durumun devam etmesiyle birlikte, yine diğer biyotik ve abiyotik koşullara göre değişmekle birlikte, bu tür yerlerde üretimin olumsuz etkilenebileceği de belirtilmelidir. Diğer bir ifadeyle; kuru koşullar altında yetiştirilen nohut ve mercimek gibi yazlık bitkiler için; özellikle yağış azlığı ve kritik dönemlere denk gelen sıcak ve kuru hava gibi çevresel koşullar nedeniyle bazı lokasyonlardaki bitkilerin potansiyel verimlerinin düşüş gösterebileceği de beklenti dâhilinde olmalıdır. Ayrıca, inceleme yapılan tarlaların bir kısmında düzensiz bir bitki gelişiminin de mevcut olduğu görülmüştür. Bu durumun da özellikle; tarla eğimi-tesviyesi, ön bitki hasadı sonrasında yapılan tarla (tohum yatağı) hazırlığının uygun olmaması, ekim ve diğer teknik işlemlerdeki hatalardan ve/veya tarladaki toprak nemi/besin içeriğinin değişiklik göstermesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Raporda belirtilen bütün değerlendirmeler, iklim verileri de dikkate alınarak, arazi gözlemlerine göre yapılmıştır. Hiç şüphesiz bitkinin gelişim seyri/verim potansiyeli açısından sadece iklimsel olaylar değil, bilindiği gibi başta genotip olmak üzere toprak yapısı ve topoğrafik durumu ile yetiştirme tekniği uygulamaları da etkili olmaktadır.

4.2 TRAKYA BÖLGESİ TARLA BİTKİLERİ GELİŞİM RAPORU

Kırklareli'nde Mayıs ayı içerisinde ortalama sıcaklık 16,6°C ve geçen yılın aynı ayına ait değerlerin (15,78°C) üzerinde gerçekleşmiştir. İlde Mayıs ayında maksimum sıcaklık 30,18 °C ve minimum sıcaklık 2,74 °C olarak ölçülmüştür. Kırklareli Mayıs ayı içerisinde toplam 55 mm yağış almıştır ve geçen yıl aynı ayda düşen yağış miktarının (61,4 mm) altında gerçekleşmiştir.

Edirne'de Mayıs ayı içerisinde ortalama sıcaklık 17,7°C ve geçen yılın aynı ayına ait değerlerin (17,1 °C) üzerinde gerçekleşmiştir. İlde Mayıs ayında maksimum sıcaklık 31,64 °C ve minimum sıcaklık 2,85 °C olarak ölçülmüştür. Edirne ili Mayıs ayı içerisinde toplam 62,2 mm yağış almıştır ve geçen yıl aynı ayda düşen yağış miktarının (34,04 mm) üstünde gerçekleşmiştir.

Tekirdağ'da Mayıs ayı içerisinde ortalama sıcaklık 17,4°C ve geçen yılın aynı ayına ait değerlerin (16,25 °C) üzerinde gerçekleşmiştir. İlde Mayıs ayında maksimum sıcaklık 29,68 °C ve minimum sıcaklık 6,22 °C olarak ölçülmüştür. Tekirdağ Mayıs ayı içerisinde toplam 30,8 mm yağış almıştır ve geçen yıl aynı ayda düşen 61,4 mm yağış miktarının çok altında gerçekleşmiştir. Tekirdağ ili Trakya yöremizde Mayıs ayındaki kuraklığın en fazla hissedildiği il olmuştur. Mayıs ayının ilk iki haftası bölgemiz yağışsız bir periyot geçirdiğinden buğday bitkisinde daha erken generatif döneme geçiş olduğu gözlenmiştir. Mayıs ayında buğday bitkisi, mevki ve bölgesel olarak değişiklik gösterse de çiçeklenme dönemi sonu ile süt olum evreleri başlangıcında olduğu tespit edilmiştir. Mayıs ayının son haftasında görülen 55 mm yağış bitkinin kuraklık stresini biraz da olsa azalttığı gözlemlenmiştir.

Kırklareli (Merkez- Lüleburgaz) ve Tekirdağ (Saray) il sınırlarında Mayıs ayında yapılan arazi gözlemlerinde, yöresel olarak değişiklik göstermiş olsa da buğday bitkisinin çiçeklenme dönemi sonu (Şekil 4.22) ile süt olum dönemi (Şekil 4.21) başlangıcında olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.21-4.22-4.23).

Şekil 4.21. Kırklareli - Merkez

Şekil 4.22. Tekirdağ - Saray

Kırklareli (Merkez- Lüleburgaz) ve Tekirdağ (Saray) il sınırlarında Mayıs ayında yapılan Ayçiçeği gözlemlerinde yöremizde farklı ekim tarihlerinde (15 Mart- 15 Nisan) kaynaklı farklı fenolojik gözlemler elde edilmiştir. Bu ayda ayçiçeğin Kırklareli merkezde tomurcuklanma döneminde (Şekil 4.23) olduğu gözlemlenmiştir. Tekirdağ ili Saray ilçesinde yapılan tarla gözlemlerinde Nisan ayında gerçekleşen soğuk zararından (don) dolayı (Şekil 4.24) Ayçiçek daha yavaş gelişme göstermiş olup sürgün ve gövde gelişimi döneminde (Şekil 4.25) olduğu saptanmıştır.

Şekil 4.23. Kırklareli - Merkez (29 Mayıs)

Şekil 4.24. Tekirdağ - Saray (19 Nisan)

Şekil 4.25. Tekirdağ - Saray (14 Mayıs)

Kuyucak, Isparta

4.3 BAHÇE BİTKİLERİ GELİŞİM RAPORU

MEYVECİLİKTE YAŞANAN DON OLAYI

Ülkemizde 12-13 Nisan 2025 tarihlerinde görülen don olayı meyve ve sebze üretimde önemli rekolte düşüşlerine sebep olmuştur. Daha önceki raporda da bahsedildiği gibi sert çekirdekli meyvelerde üretimde gözle görülür düşüşler meydana gelmiştir. Mayıs ayından itibaren pazarda yerini alması gereken erik, kayısı, kiraz gibi ürünlerde arz sıkıntısı olduğundan dolayı bir önceki satış fiyatının 2-3 katı fiyatlara alıcı bulunmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu 2025 yılı 1. Tahmin verileri de meyvelerde %25, sebzelerde %3'e yakın rekolte düşüş öngörülmektedir. Meyvelerde en yüksek düşüş %55 ile kiraz da ve antepfıstığında öngörülmektedir. 1. Tahmin dönemi sert kabuklu meyvelerin tam dölleme zamanına denk gelmişti. Hasat sezonuna yakın sert kabuklu meyvelerin rekoltelelerinde güncellemeler yapılacağı düşünülmektedir.

Meyvelerde dondan zararlanmaların bir sebebi de, fizyolojik olarak meyve gözlerinin bir önceki yılın sürgünlerinde oluşmasından kaynaklanmaktadır. Kiraz, vişne, kayısı, erik, elma ve armut gibi meyvelerde, meyve gözleri 2 ve yaşlı dallarda meydana gelmektedir. Bu gözler dondan etkilenip zararlandığında aynı yıl içinde meyve gözü oluşturup meyve veremezler. Dut, incir gibi meyveler ile cevize ait bazı yabancı çeşitlerde meyveler yıllık sürgünler üzerinde oluşur. Dolayısıyla dondan etkilenme meyve gözlerinin bulundukları sürgünlere bağlı olarak da değişir.

Sebzelerde zararlanma mart nisan ayında ekimleri yapılmış olan taze fasulye, karpuz, soğan gibi bitkilerde daha fazla olmuştur. Sebzelerde fide dikimleri aynı yıl içinde tekrardan yenilebildiği için üretimde kayıplar meyveler kadar fazla olmamaktadır.

Önümüzdeki aylar birçok meyvenin hasat sezonu olması sebebiyle Nisan ayında yaşanan don olayının etkilerini daha net olarak görebileceğiz.

5. ÖNEMLİ GELİŞMELER

Tarım Orman Şûrası Sonuç Bildirgesi Programı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde Beştepe Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Program, Başkan Erdoğan'ın "81 ilimizde büyük bir emekle çalışan, alın teri döken, rızkını topraktan temin eden tüm çiftçilerimize, üreticilerimize selamlarımı, sevgilerimi gönderiyorum" sözleriyle başladı. Aynı zamanda Dünya Çiftçiler Günü'nü de kutlayan Cumhurbaşkanı;

"Rabb'im hepsine helal, hayırlı ve bereketli kazançlar nasip etsin; üretimimize yaptıkları katkılar için her bir kardeşime kalpten teşekkürlerimi iletiyorum."

Başkan Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ile ekibine ve Şûra'nın düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ederek, bu Şûra'nın tarım sektörü başta olmak üzere ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni etti. 28 Nisan'da başlayan ve üç gün süren verimli, kapsamlı ve çözüm odaklı istişareleri şöyle özetledi:

"Şûra çerçevesinde sürdürülebilir tarımdan sulamaya, bitkisel üretimden hayvan sağlığına, üretim desteklerinden gıda güvenliğine, balıkçılık ve su ürünlerinden tarımda teknolojik dönüşüme uzanan 16 ayrı çalışma grubunda kısa, orta ve uzun vadeli stratejiler belirlendi. Bakanlık mensuplarımız, akademisyenlerimiz, sektör temsilcilerimiz, çiftçilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve diğer tüm katılımcılar yoğun bir mesai harcayarak Şûra'yı hamdolsun, başarıyla neticelendirdi. Birazdan milletimizle paylaşacağımız Şûra kararlarının ülkemiz ve milletimiz için hayırlar getirmesini diliyorum."

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ise, “geleceği bugünden planlama” gerekliliği vurgusuyla süreci eylül ayında başlattıklarını belirtti ve katılımcı sayılarıyla sonuçları şu şekilde aktardı:

“Şûra’da 87 üniversiteden 288 akademisyen, 234 STK, oda, birlik ve kooperatiften 417 temsilci, özel sektörden 205 katılımcı ve kamudan 687 uzman personelden oluşan toplam 1.597 üye yer aldı. İlk kez uyguladığımız atölye çalışmalarıyla herkesi sürece dahil ederek sorunlarımızı konuştuk, çözüm yollarını birlikte aradık. Şûra’da 373 hedef ve bunlara bağlı 2.977 strateji ortaya konuldu; bunlar üyeler tarafından oylanarak kabul edildi. Nihai değerlendirmeler sonucunda 86 karar sonuç bildirgesine alındı. Bu çalışmalar, politika setimiz için her zaman başvuracağımız önemli bir kaynak olacaktır. İnşallah 4. Tarım Orman Şûra’mızda alınan kararlar vizyonumuzun temelini oluşturacaktır.”

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı’nın öngörü ve rehberliğinde, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü olarak tarımsal Ar-Ge ve proje çalışmalarımızı azim ve kararlılıkla sürdürüyoruz.

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

©2025 TAGEM – Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü
Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Araştırma Merkezi
Tüm hakları saklıdır.

©2025 TAGEM